

1912/4071

1/2 r. 1912

Nr 1-52

Nr. 35 def (prieš Nr. 34 laisvė)

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

—ISZLEIDŽIAMAS—

J. J. Paukščio & Co.

METAS PENKIOLIKTAS

PLYMOUTH, PA. U. S. A.

1900 m.

TURINYS.**Peržvalga**

Yvairių bėganciuoju lietuviu reikalu — kiekviename numeryje.

Isz Lietuvos.

Korespondencijos isz yvairiu Lietuvos szaliu — kiekviename numeryje.

Politiszkos zinios.

Politiszkos zinios isz Suvienytu Valstiju ir viso svieto szaliu — kiekviename numeryje.

Dalis darbu.

Trumpos zinutes apie visokius darbus Amerikoje — kiekviename numeryje.

Isz Amerikos.

Zinios apie visokius atsitikimus Amerikoje — kiekviename numeryje.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Korespondencijos ir zinios isz yvairiu Amerikos vietu apie lietuviu veikalus ir rekalus — kiekviename numeryje.

Isz visur.

Trumpos zinutes isz viso svieto szaliu apie visokius atsitikimus — kiekviename numeryje.

Eiles.

<i>Scrantonio Moteriszke. Atgaja.</i>	24
<i>Brazilijonas. Mylekim Tevyne</i>	240
<i>Z. Lietuviu skurdas</i>	324
<i>J. Maczys. Petru Matulaicziui</i>	368
— Niekam nevergauju.	382
<i>M' Keksztas. Lassalio dvasės priminimas</i>	518
— Kankintiniu motinai	518
— Darbo zmoniu giesme	529
— Nepykanta	530
— Mano turtas	540
— Du karzygiu	—
— Kaip tarpais dedasi.	627
<i>P. Sekupasaka. Mislys senio krakuso</i>	555
— Isz Konopnickienės	565
— Su jaunu pavasariu	—
— Vakaro tylumoj'	603
— Giria	—
— Arzuolai	493

Istoriszki rasztai.

Jonas Szliupas M.D. Latviu Lauta kita kart ir szia dien — nuo 1 num. iki 39.

Moksliszki rasztai.

<i>Dr. J. T. Zelvienė. Lekcija R. Ball'o</i>	7
— Kaip uzlaikyti sveikata	396, 408, 420
Ka mums apsako zeme	440
Kaip sena musu zeme	469

Mythologija.

Veckenstedtas Dr. Mythai, pasakos ir legendos 494, 506, 519, 531, 542.

Beletristiszki rasztai.

<i>Muse.</i> Ideja ant mészlyno nuo 1 num. iki 8 num.	—
<i>Griezle.</i> Vaizdelis isz parapijiniu pasilinksminimu	264
<i>W. Rakosz.</i> Mano kalnai.	372
<i>P. S. Vyrai!</i> ar neatsitiko kam pamatyti teisybe	430
<i>Lietuve.</i> Beszirdė.	448
<i>Mėnaitis.</i> Keksztu Simas — nuo 45 iki 50 num.	—
<i>Lazdynu Pelėda.</i> Kalėdu iszvakarais	614

Yvairus rasztai.

<i>Dzukas.</i> Kuniges nubadėjo	11
---------------------------------	----

„Sandara Lietuviu Amerikoje”	23, 132
Statistikos reikaluose	44
<i>J. Garmus.</i> Paveikslėlis isz gyvenimo lietuviu, geidziancio apsiszviesti savo tevyneje	46
<i>J. Szliupas.</i> Del parodos reikalu	68
— Parodos reikalai.	99
— Lietuviai plantatoriu nevalioje	144
— Skriaudziamu tautu reikaluose	456
— Atsiszaukimas	600
<i>P. Mikolainis.</i> Ir vel vaidai su kun. Zilinsku	106
— Vis vardan vardan parodos reikalu.	168
— Alyva priesz alyva	289
<i>Redakcija.</i> „Tevynes Sargui”	145
— Negalim pataisyti, kad ir norėtume	275
— Susivienyjimo kuopai Philadelphijoje	229
<i>Daumantas.</i> Parodos reikalai 164, 197, 259, 269, 329, 365	—
— Lietuviszkas skyrius ant visasvietinės parodos Paryziuje 1900 m.	281, 305, 325
— Parodos Komitetui Amerikoje	—
— Lietuviszka paroda ir jos lankytojai	413
— Besirengiantiems aplankyti Paryziaus paroda	429
— Atskaita delegato lietuviszkos parodos Paryziuje	445
<i>Kun. A. Kaupas.</i> Atsakymas p. Szliupienei	71
Protestas priesz suteikima garbes sanarystes p. Baczkauskui	72
<i>M. Zauniute.</i> Parodos Komitetui Amerikoje	81
<i>M. Bridickas.</i> Garbus tevyne mylėtojai!	92
<i>Meszkutis.</i> Balsas kankintinio	—
<i>Pr. Z. Sudiev!</i> atminciai dro. Kudirkos	92
<i>L. Ereminas.</i> Pakvietimas	97
<i>V. Uzgavenes.</i>	107
<i>Szv. Kazimieras</i> Lietuvos globėjas.	108
<i>Keleivis.</i> Isz kelionės	120
<i>Dr. J. Basanavicius.</i> Ko Vilniaus univer itete mokinta	—
Daukanto laike?	140
<i>Griezle.</i> Trupinys isz skaitliniu	151
<i>A. Szilingis.</i> Havai salu nevalninkai	155
<i>J. S. Pruselaitis.</i> Musu moters	156, 236
— Ar galima kaltinti nemo kinta	575
<i>Asz.</i> Musu vyrai	167
<i>Berzyneslis.</i> Isz Paryziaus	175
<i>J. Birsztonas.</i> Vilkas ponu nesza	188
— Ka sveria lietuviu ir maskoliu smegenys	200
<i>Kun. J. Zebris.</i> Reikale Kraziu auku	190
<i>M. J. Damijonaitis.</i> Didinkime spekas meiles tevyne	191
— Remkime „Tevynes Mylėtoju” dr.	407
<i>J. Klimavicia.</i> Kas myli uke.	204
<i>Paryzieciai.</i> Parodos Komitetui Amerikoje	216
<i>S. Kraujutaitis.</i> Atsiszaukimas	238
<i>Blaivinikas.</i> Priesz ka didesnis nusidejimas	239
Draugyste Daukanto mantos.	250
Visur pasiduokime lietuvis	262
<i>K. Teleiszienė.</i> Kas guodoja tiesa	263
<i>J. Tareila.</i> Vardan teisybes.	—
<i>Susivienyjimo sanarys.</i> Neprimetinėkime savo kalciu kitiems	274
<i>V. M. Sabonis.</i> Patys kalti	—
— Platinkim apszvieta	311
<i>J. Gadeikis.</i> Musu kankintiniu vargai	298
Seimas Lietuviu valnamaniu	310
Kankintinio laiszkas	322
Lietuviai ir lietuvaite!	—
<i>Kun. Dembskis.</i> Naujai uzmanyta programos Romos katalikams Vokietijoje	323
<i>Tautietis.</i> Rusinai apie lietuvis	336
<i>T. Zurauckas.</i> Atsakymas Susivienyjimo Centraliszkam Komitetui.	347

Virginijos lietuvių pasiguodimas dr. Szliupui	358
<i>F. A. Mikolainis</i> . Apie „Motinėle“	359
— Ar jau užmirsdom kankintinius	563
— Milijonieriai	625
Apie Szluesselburgo bastilija	—
<i>Fr. Ž.</i> Dekadentizmas	371
Sunkybė militarizmo ir apginkluoto pakajaus	406, 418, 431
<i>J. Milius</i> . Patyrimas.	420
Ukrainiečių reikalavimai.	468
Skriaudžiamų tautų reikaluose	479
<i>K. Rutkauskas</i> . Remkime gerus užmanymus	492
<i>J. Naujokas</i> . Skriaudžiamų tautų reikaluose	488
Susivienijimo reikaluose	492
Penkioliktas seimas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje	499
<i>J. Perkunas</i> . Liudni laikai	504
Kas tur ausis, tegul klauso	512
Lietuviai ant tarptautiško etnografiško kongreso	—
Paryžiuje	516
<i>Darbininkas</i> . Atsisaukimas prieš rinkimus	528
<i>S. Ma-kis</i> . Karė	529, 576, 602, 616, 622
<i>J. iš P.</i> Nusidėjėliai	537
Czekų mocziutė	536
<i>K. Gediminas</i> . Broliai! prie skaitymo ir mokinimosi	563
Philadelphios lietuviszka parapija ir kun. J. Kaulakis	587, 601
Pavojus Finlandijai	611
<i>Dr. J. T. Želvienė</i> . Apie Skaitymo naudą	620
Reikale susivienijimo skriaudžiamų tautų	622
<i>Szesztokas</i> . Gailimės po laikui	—
<i>S. Kovos lauke</i>	626

Darbinikiszkai rasztai.

Kaip galima „blogu darbininku“ pastoti	9
„Latvių socialistų susivienijimo“ reikalai	145
Įkirus berniukas	169, 192
<i>Žmogus</i> . Ar socialistas gali būti kataliku? nuo nu. 21 iki 23	23
— Boikotas.	357
<i>A. Lietuvis</i> ir <i>N. Augis</i> darbininkų judėjimo Lietuvoje nuo num. 23 iki 30	—
— Atskaita užrubežinio susivienijimo social demokratų	300
<i>Bridickas</i> . Darbininkai atminkim savo szventę!	204
— Proletarai buskim iš miego!	481
<i>V. A.</i> Darbininkai saugokitės veidmainių	—
<i>Griežlė</i> . Kas darbininkų prietelius?	503
Ką turi žinoti darbininkai nuo 46 iki 52 num.	—
„Mother Jones“	574

Korespondencijos iš kitu szaliu,

<i>A. Sujeta</i> . Iš Pilipinų	10, 46, 192, 359
Iš Londono	18, 79, 211, 320, 461, 606, 617
<i>K. Maculeviczia</i> . Iš Brazilijos	56, 70, 154, 546, 582
Iš Skotijos	66, 198, 234, 391, 521, 534
<i>J. Szlapelis</i> . Iš Argentinos	198, 379, 450, 561, 594
Iš Japonijos	457
Iš Petropylės	497
Iš Kinų.	524
Iš rytinės Azijos	570

Reikalai „T. M. D.“

8, 35, 45, 50, 69, 83, 131, 154, 166, 180, 203, 216, 228, 238,	—
274, 286, 310, 322, 335, 346, 371, 384, 395, 405, 418, 431, 442,	—
455, 467, 479, 491, 514, 528, 540, 551, 562, 587, 600,	—

Biografija.

<i>Vargėla</i> . Biografija Dr. V. Kudirkos	29
<i>Dr. J. Basanavicius</i> . Prie biografijos Dr. V. Kudirkos	103, 117, 128
— Apie Emmanuelių Kantą	502
<i>Beržynėlis</i> . Henrikas Bukaitis	178
<i>P. A-s.</i> Keli žodžiai apie czekę rasztiniukę Karoliną	—
Svietlia	271
Wilhelm Liebkneht	395

Biblijografija.

<i>Zinycia</i> . Kvartalinis laikrasztis, paskirtas apszviestesniems lietuviams	228
<i>H. Sienkevicz</i> . Tvanas. Tomas I	239
Statistika lietuviszkų knygų spaustų užsieniuose Lietuvos.	—
Privatiziskas Testamentas ir bėdos testamentas pagal birgeriszkasias	—
zokanknyges, vokiszkaikai ciesorystei.	—
Iszguldymas lioretanizskos litanijos.	—
Trumpa Geometrija.	251
Epikteto Aforizmai	—
Zaibas ir griautinis	—
Apie Joną Gutenbergą	—
Bulvių vaisinimas	152
Trys pamokslai apie gaspadorystę	—
Kataliogas knygų su vokiszkomis literomis	275
Ideja ant mėslyno	—
Kuom žmonės gyvena.	336
Petras ŽemaitisGrazi apysaka dėl Lietuvos vaikelių	—
Lietuviszkas Albumas, Laida I	348
Grovo Kyburgo kelionė Lietuvona	371
Regėjimas ir ant Olimpo	—
Senų gadynių isznykę gyvi sutvėrimai	—
L'oppression russe en Lithuanie	396
Botanika arba taislius auguminis	—
Ar socialistas gali būti kataliku?	—
1900 Knyga paaukauta atminimui 19 szimtmeczio	—
Trumpa vokiečių gramatika	—
Kunigo Burbos prozaiszki rasztai	457
Olga Liubatavicziutė	—
Mindaugis Lietuvos karalius	492
Velinės. Paraszė A. Mickeviczius	—
Trumpa Istorija Didžiosios Prancužų revoliucijos	—
Istorizski pritikimai	—
Deutsch litthauisches vocabularium	—
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje	—
Kaip Maskolija persekioja Lietuvą?	516
Lietuviszkos kalendros metui 1901	—
Metui 1901 Tilžės Keleivio kalendros	—
Ukiszskasis Kalendorius	539
Kas priešzius?	—
Valscziaus sudas	—
Tvanas. Tomas II.	—
Vanduo ant žemės, po žeme ir virszuje žemės	552
Catalogue des livres lithuaniens	—
Lietuvos ukininkų kalendorius	—
Kaip geriausia laidot numirėlius?	564
Genių dėdė. Treczias spaudimas	—
Juokų knygelė	576
Apie turtų iszdirbimą	—
Zinycia No. 2	—
Paslaptis gyvojo ražancziaus	589
Daineles K. Driskio	—
Per brangu ir Mikalojus Palkinas	—
Kalbamokslis lietuviszkos kalbos	624
Sutrumpytas lietuviszkaikai — angliszskas zodynėlis	—
Szirdis žmogaus bažnyczia Dievo arba lizdas pikty dvasių	—
Karžygiszki darbai Baltosios marczius	—

VIENYBĖ

LIETUVNIKŪ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 1.

Plymouth, Pa., d. 3 Sausio (January) 1900 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

Rasiant apie permainymą adresu
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą.
Dėl norinčių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerą dykai. Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta.

THE WEEKLY

„Vienybė Lietuvnikū“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR \$10.00

all communications must be addressed

J. J. Paukštis & Co. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybė Lietuvnikū“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

Job PRINTING in all modern languages.

„Vienybė Lietuvnikū“

Išzeina kožną Sėredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2.00.
Į UZMARĖ..... \$3.00.

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10.00
Viena eilutė smulkiom raidėm 25c
Už colį vieną sykį garsinant 100c.
Pajieszkėjimai: už vieną sykį 50c.
Du sykius garsinant 75c
Tris sykius [už vieną dolerį] 100c.

Pinigai kitai nesišunčia, kaip tik per MONEY ORDER, POSTAL NOTE" arba registravó tase gramotose, ant szito antraszo:

J. J. Paukštis & Co.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

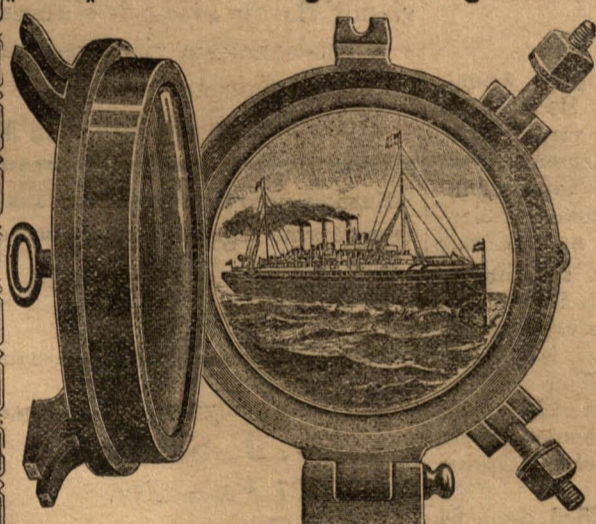
„Vienybes Lietuvnikū“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugyszių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gramatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausiu ir greičiausių laivū *

Siunčia piningus į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norintis kad jo piningai siunčiami į tėvynę nepražutų ir kū greičiausiai nueitų tegul kreipiasi pas mumis

Po TOKIU ADRESU

J. J. Paukštis & Co.

(P. O. Box 1018) East Main str. PLYMOUTH, PA.

Lietuvizkas ir Lenkizkas **Kromas** visokių szviežiū tavė rų. Taipogi pardūda szipkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucžiausių laivū. Išzmaino visokius piningus, o ir nusiunčia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
NANTICOKE, PA.

FRANK KOONS

Hotelis ir Restauracija

88 E. Market str.
Wilkes Barre, Pa.

{ Prieszais dypą }
{ L. V. gelžkelio }

Keleiviams geriause nakvyne.

PRZESZLO 25 LAT
żyjąją wszystkie narody swiata
na
REUMATYZM,
NEURALGIE i podobne choroby,
wyrabiany na podstawie ściślych
NIEMIECKICH
PRAW MEDYCZYNYCH,
szlawný Dr. RICHTERA
„KOTWICZNY“
PAIN EXPELLER.
NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tylko ma „KOTWICE“ za markę ochronną
F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13 szil. Własne fabryki szkła.
25 ct. i 50 ct. Uznaje go i poleca:
najświatniejsi lekarze, właś. i ciele szkól
śrctecznych duchowni i inne
znakomite osoby. Blizsze szcze-
gól u F. A. Richtera & Co.
215 Pearl St. N. Y.
DRA RICHTERA
KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym środ-
kiem na kolki niestrawność, choroby żołądka.

Daktarka.
Johanna Żelviene.

Vienintėliė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
a idarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Mėsinyczia
Adomo Adzgaucko,

Uzlaiko kasdien szviezią mėsą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szviezi rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

Teiposgi uzlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto, ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas Ad. Adzgaucka

220 E. Main Street
PLYMOUTH, PA

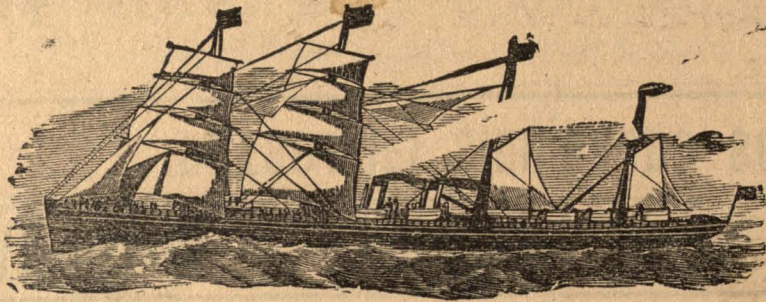
Max Kobre

Successor to

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski **BANK**

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susitikti lietuvizkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležiukelių Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
20 Maaskade Rotterdam.

LINKSMAN NAME MUZIKA VIS YRA

Už \$500 PIANO ARBA \$250 VARGONUS daugelis žmonių negal nusipirkti nei moka ant jų grajyti. HOME MUSIC Box užima jų vietą ir dėlei pigumo gali ir vargingiausias smogus nusipirkti. Grajija taja muzika net sunkiausias kompozicijas. Kompozicijos yra išdirbtos ant plieninių volelių, kurie turi plieninius dantis, o ne kokius popierinius arba kitokius. Turi meilų balsą ir nudūda kaip

vargonai. Grajija visas dainas, kurios palinksmina senus ir serganczius. Bovija visą draugystę gražiausiais valciais, polkomis, kadriliais ir t. t. Pagelbsti dainavimui visų populiarszkų dainų. Linksmna bova vaikams. Ji grajija per 1000 visokių kompozicijų. Yra tai apdyvytinas iszradimas. Tukstanczius paliudijimų turime nū užganėdintų pirkejų. „Teip daug visai nesitikejome“ sako jie. Tai yra tikrai pigi muzika. Su viskūm sveria 16 svarų. Kasztuoja tiktai \$6.00 gražioje skrynuteje su kompozicijoms. Nusisim jums gaugę \$3,00 per Expressą. Agentai gerai užpelno. Greitai parsidūda. Atsiuskite už 2 ct. markę dėl katalogo ir tt.

STANDARD Mfg. Co., 45 Vesey St., New York; P. O. Box 2853. dept. 64

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geiaant truputį užsilinksmini bet gal-

vos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.

Todėgi perkantieje ir pardavėjai (karcziarnikjai) visados reikalaukite Lietuviszko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigų priimam ban- kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Kasnori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragauti. tegu atsilanko pas **Joną Zukaucką** Plyn outh, Pa.

Griaicziausiai iszgydo visokias ligas **Dr. J. Szlupas** 421 Penn. Ave. Scranton, Pa.

Visokias knygas.

lietuviszkas, taip dvasiszkas kaipo ir moksliszkas, taipgi ir laikraszczzius; kaipo tai: „Varpa“, „Ukininką“ ir „Tėvynės Sargą“, visus tris kartu imant ant 1899 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygų ir laikraszczzius ant paziuros pisiuncziu dovana. Užprasiant knygas arba laikraszczzius, reikia sykiu ir piningus prisiusti. *Jurgis Alpinas*

Tilžeje — Tilsit Ostpr. Germany.

DYKAI gusim puikę spikutę jeigu pilingus prisist isz kalno, o mes užokam kasztus už expressą.

SZITA PUIKŲ LAIKKRODELŲ nusisim kožnam dykai ant paziuros. Yra tai puikiausias už tūs piningus. Lukztai via isz gryno sid brosu geriauses viduria s. iszro ant \$10 lai. rodėlio ir Gvarantūtas ant 25 netų. Kasztūja tik \$2,75 per C.O.D. o norėdami ir tają spilute, tai kasztūja tiktai 50c. extr.

\$50. Atsusk \$6,40 o laikrodėlis tavo. o priek tam dūsim **DYKAI** pnikę spikutę dėl tų ka prisus piningus isz kalno. o tada mes užmokam ir už expressą Szitas laikrodėlis yra puigiai iszmargintas.

Tikras Gold Filled Laikrodėlis ne pleitytas nes lukztai yra isz gryno aukso geras lėl visų. Turintis geriausias amėri an Movements Gvarantūtas ant 25 metų. Iszrodo laikrodėlis kaip už

prisist puikų lenciugėlių, jeigu prisusi piningus su užpraszymu. Szitas laikrodėlis yra pigiausias, puikiausias ir drucziausias už teip pigę prekę. Neuzmirszkite, jeigu nepatiks, — neimkite.

GERAS DEL KARALIAUS Laikrodėlis kuris gali but nesziotas per visas ypatus, aikelinis su gerais vidureis nepajūsta Gvarantūtas ant 5 metų. Prisiusim per C.O.D. už \$1,25, jeigu nepatiku tai gali atsiust ant musų kaszto laikrodėli atgalios. **DYKAI**

\$3.98 HUNTING CASE GENTS OR LADIES už \$3.95, Puikus 14 karato dubeltavai paanksu as. už 10 American Movements Gvarantūtas ant 20 metų. Prisiusim C.O.D. o jeigu patiks nžmokek \$3,95 agentui, arba prisusk gromatoje \$3,95, o prisiusim laikrodėli ir **DYKAI** puikų lenciugėli, mes užmokam tada visus kasztus prisiuntimo. Raszant reik padėt sr vyriszką ar moteriszką laikrodėli reikalauji; atidengtą ar uždegtą.

Neuzmirszkite!

Visi musų laikrodėliai yra siuncziami per C.O.D. su peržiurėjimo pavėljimu, jeigu nepatiks tai ant musų kaszto sugražijs. Nėkasztūs jums nieko perziurēt dalktų. Mes imam viską ant saves.

Jeigu siuncziam piningus **ROYAL BARGAIN HOUSE,**

su orderiu. Tai aplakysit puikę dovana **DYKAI**, o mes užmokam už expressą. Jeigu kur nesirandą exprē o tai piningai pirma turi būti prisiusti, o mes prisiusim daigtus užregistravotus. Kaszyk kad mes tau prisistame musų katalogą su 200 illustracijų. **53 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.**

PERŽVALGA.

„Varpas“ Tilžėje isšeinąs ant dviejų mėnesių kartą, šįmet vėl isšeis kas mėnesis, kaip pirmiaus isžėjo.

Newark'e, N. J. susitvėrė dainorių draugystė po vardu „Dr. V. Kudirkos“ prie kurios prisiraszė 12 vyrų. Dainuoti mokina p. I. Ereminas, virszininkas „Mildos“ giesmininkų draugystės isz Naujorko.—„Viltis“.

„Katalikas“ begėdiszkai apmelavo p. Olszevskį idėdams jį nepriegulmingų lenkų parapijos komitetą, už ką p. Olszevskis reikalauja nuo „Kataliko“ atszaukti, o teipgi ir „Saulė“ kurį tą melagystę atkartojo.

„Saulė“ padavė užmanymą sumusztį korespondentus, kurie apraszo vietinių lietuvių gyvenimą ir darbus.

Waterburyje Susivienyjimo kuopa turėjo isitaisius knygyną, kurio visos knygos kas žin kur isznyko. Lietuviszkas Pol. Kliubas teipgi turėjo knygyną, kurio knygos teipgi isznyko; likosi vien tik „Saulės“ iszleidimai, kurių nieks nenori.—„Lietuva.“

Pittsburge esanti agitacija sutverti kitą Susivienyjimą.—„Tėvynė“.

Scrantono lietuviai 1899 pa- baigė su prakalboms: žmonių buvo prisirinkusi pilna sve- tainė. Po pusnakezio, po miszių, kun. Kaupas apgai- listavo kad tuszczia bažnyczia ir davė „žaro“ kalbėtojai Ru- gieniutei, kuri neskaicziusi Raszto Szvento drįso kalbėti apie Szv. Povilą.

Lietuvaiczių Draugystė, Ply- mouth'e, per naują metą ap- vaikszcziujo 185m. sukaktuves gimimo Kun. Kristijono Do- nalaiczio. Regis tai buvo dar pirmutinės.

Vandergrift, Pa. susitvėrė nauja pagelbinė draugystė po vardu szv. Juozapo.

Nei vieną dar metą neiszėjo

tiek daug lietuviszkų knygų, kaip 1899. Veik po vieną ta- po iszleista kas sanvaitė. Da- bar turime sztai vėl tris nau- jas knygas.

„Lietuvių prateviai Mažo- je Azijoje, nuo senovės iki jie pateko po valdzia persų.“

„Trakiecių dzukų dainos“ 4 No „Dirvos.“

„Imtynės varguolių su ba- gocziais ir Socialistų Suvieny- tose Valstijose platforma“. — Dėlto turbūt teip daug iszleis- ta, kad parodyti valdzioms Rusų ir Prusų jogiai juodvie- jų sutarymas gaudyti lietu- viszkus rasztus neturi nei men- kiausios vertės.

„Tėvynės Sargas“ pranesza apie sisitvėrimą Lietuvoje draugystės „skaitymo knygų ir laikraszczių bei jų platinimo“. Sanarių esą jau 27, mo- kanti po 10 kapeikų kasmėnuo.

Šįmet iszeis Tilžėje dar vie- nas naujas laikrasztis kas trys mėnesiai po vardu „Žinyczia“ formoje knygos.

Prie „Tėv. Sargo“ kaipo priedas tapo pridėta „Biczių Knygelė“ paraszyta Szatrijos Raganos.

Klaipėdoje „Liet. Skyrymo Draugystė“ turėjo susirinki- mą, kur nutarė nuo naujo me- to iszleisti savo organą ir rink- ti visur aukas ant iszleidimo moksliszkų knygų. Gal ir Prusuose mūsų broliai pradės tikrai dirbti ant tautiszkos dirvos.

Skaitytojams!

Sziuomi užpraszome garbius „Vienybes“ skaitytojus atnaujinti prenumeratą kaipo ir užsimoketi užvilktą skolą. Kurie neuži- mokes prenumeratos ir neduos jokios ži- nios iki 15 dienai Sau- sio, negaus daugiaus musu laikraszcziuo.

Aukos parodai

- Isz Manilos, Pilipinuose.
- Juozas Vasiliauckas -50
- Jonas Jankauckas -50
- Antanas Sujeta -50
- Isz Foxcroft, Me.
- Ona Klimaviczienė -25
- Jonas Klimavicius -50
- Kazimieras Klimavicius 50
- Jurgis Miklaszeviczia, -50
- Antanas Kavaliauckas
- Stoughton, Mass. -50
- S. P. Stakneviczia,
- Minesville, Pa. -25
- Isz New Haven, Conn.
- M. Grybauckas -10
- A. Kazlauckas -10
- A. Sztira -10
- Veronika Sztirienė -5
- P. Kaszėta -10
- A. Macaitis -10
- M. Dulskis -45
- Tėvynės Myl. Dr. kuopa,
- S. Boston, Mass. 5—
- Susivienyjimo kasierius p. Radzeviczius prisiuntė aukas parodai, kurias buvo priėmęs nuo szių ypatų:
- Nuo A. V. Tepliuszio, Pittston, Pa. lietuvių aukos 3,48
- „ J. Strakalaiczio 1,35
- „ K. Radzevicziaus auka 1 —
- „ J. Dubaucko
- Chicago, Ill. 2,50
- „ Dr. D. L. K. Vytauto
- Pittsburg, Pa. 10 —
- „ Kun. A. Miluko,
- Brooklyn, N. Y. 14,53
- „ A. V. Tepliuszio, Wa-
- terburio liet. aukos 9,30
- „ A. V. Tepliuszio auka 1 —
- „ V. Balczuono aukos
- surinktos ant susirin-
- kimo D. Social Partijos
- Shenandoah, Pa. 12,51
- „ V. Balczuono, aukos
- surinktos ant kito
- susirinkimo
- D. Social Partijos
- Shenandoah, Pa. 6,20
- „ Susivienyjimo L. A. 100 —
- Isz Worcester, Mass.
- P. Verszbickas -10
- A. Jazukeviczia -12
- J. Sasnauckas -10
- Urszulė Kilezauskiutė -10
- J. Veicenaviczia -25

A. Zalackas -25
 Buvo \$1033,76
 Labu \$1206,55
J. J. Pauksztis.

Aukos kankintiniams

Isz Foxcroft, Me.

- Ona Klimaviczienė -25
- Jonas Klimavicius -50
- Kazimieras Klimavicius -50
- Jurgis Miklaszeviczia, -50
- S. P. Stakneviczia
- Minersville, Pa. -10
- Tėvynės Myl. Dr. kuopa
- S. Boston, Mass. 3—
- Dr. D. L. K. Vytauto
- Pittsburg, Pa. per
- „Susiv.“ kasierių 5—
- Isz Worcester, Mass.
- A. Jazukeviczia -13
- J. Veicenaviczia -25
- A. Zablackas -25
- P. Verszbickas -10

Buvo \$79,67
 Labu \$90,25
Redakcija.

Isz Lietuvos.

Gripiszkė. (Augsztdvario valsecziaus, Trakų pav., Vilniavs gub.) Bernadas Blaže- viczius iszleido savo brolių Adomą Amerikon, nes ant mažo žemės gabalo nebuvo kas veikti. Iszleisdamas davė Adomui ant kelionės ganėtinai pinigų ir tasai paliko Bernar- dui dalį savo dalies. Adomui iszkeliavus likusieji broliai, vyresni, pareikalavo kad vi- siems lygiai Bernadas iszda- lintu Adomo dalį, ir jeigu to nepadarytų, tai jie apskusę Bernadą valdziai, kad jis isz- leido Amerikon kareivį. Ber- nadas norėdams, nors nereikė- jo, brolius nutildyt, iszdalino Adomo žemę, su kuria Pranis pasisavino ir Bernado daržą. Bernadas perpykęs su branktu szoko ant Pranio ir iszmuszė ranką. Negana ką mus val- dzia vargina ir žudo, bet dar mes žudomės vienas kitą.
A. Puszelaitis.
Visztytis. (Vilkaviszchio pav. Suvalkų gub.) Musų

kraszte ukininkai turės visai subankrutyti. Visi darbininkai išėjo į Ameriką pelnautis ir ukininkai liko be darbininkų. Bernų algos pas mus neviršija 50 rublių, pusbernių 25-30 rublių ir dirbk už tą nieką rundiną metą nuo tamsos iki tamsai. Amerikoje gi tiek uždirba laike dviejų ar trijų mėnesių ir dar daugiau kartais, turi geresnį maistą ir dar daugiau atsilsio bent girtaujant. Net piemens pasirengę keliauti į Ameriką. Sakę: už 10 rublių ganykis paties kiaušes. Jeigu nepasigerins pas mus sanlygos, neatsidarys prūsų rubežius, kur galėsime braugiaus parduoti gyvuolius ir javus, tai ir ukininkai turės eiti paskui bernus Amerikon. Mokesčiai auga kas metas, algos teipgi, o prie ukės pridėti reik kas metas viso ko javai su gyvuoliais visai pigus ir tada išgyvenk žmogus. Darbininkams turėsime mokėti algas kaip Amerikoje moka, tai gal sulaukysime kelintą, bet iš ko? Daugiausiai iš mūsų kraszto keliauja apie Pittsburgą. *Gaidys.*

Politiszkos žinios

Amerika. Amerikos džiaugsmas iš pergalės pilipiniečių yra džiaugsmu mažų vaikų. Paskutiniame laike rodo pilipiniečiai vienur pasidavę, kitur nesiprieszino amerikonomams, bet iš viso matant, pilipiniečiai nei ant mislies netur pasiduoti amerikonomams. Amerikonai užsispyrė sugauti Aguinaldą, tikėdami jį sugavus, nebusent kam toliaus vesti karės, ir Aguinaldas bebėgdams nuo amerikonų atsideręs paczioje Maniloje, kur asabiszškai vadovausęs musziuose. Toji žinia teip nugandino amerikonus, kad tie jie net pa-irėjo sutraukti atgal į Manilą iš provincijų kariauną, nes su esanczia Maniloje nesitiki pergalėti Aguinaldo pajiegas.

Užmuszus gen. Lawtoną amerikonomai norėjo jo lavoną su paroda lydėti per Manilą o paskui ant laivo kad pargabenti Amerikon. Pilipiniečiai ant to lydėjimo buvo prisitaisę bombų ir kitų eksploduojančių daiktų, kad sutezskinti visą procesiją ir tai viduryje miesto kur gyvena konsuliai svetimų szalių, kad tuomi sukelti tarptautiszkas paines. Tasai pavojus tapo paszalintas netikėtu budu, nes policija viena diena pirm procesijos tuose namuose darė kratą jieszkodama vieno pilipiniečių vado ir teip atrado anas bombas. Bombos butų buvę metamos nuo virszaus namų ir tokiu budu butų žuvę visi Lawtono palydėtojai.

Pilipiniečiai provincijose yra išsziskirstę į mažus pulkelius kaip ir po 2000 didelius, turį Maximo kanuoles, beduminį paraką bei drutus apkasus, ypatingai provincijai Cavite, apie 20 mylių nuo Manilos. Kas nusiduos toliau, tuom tarpu negalima pasakyti. Musziaziai atsitinka kas diena ir po kelis amerikonus vis gauna galą o daugiau pusė kareivių apserga visokioms ligoms, kas suteikia pilipiniečiams energija tasyti tolyn amerikonus. Majoras Buchelor su 120 kareivių buvo nusivijęs vieną pilipiniečių vadą, kurio nepavijo ir sugrįžo tik su 52 kareiviais sveikais; 68 buvo apsirengę ir liko pakeliui gulėti. Pietinėje salos dalyje, prov. Cavite turės atsitikti smarkus musziaziai, kadan-gi czion pilipiniečiai pasitaisę yra gerus apkasus.

Pietinė Aprika. Anglija sutikusiu nuopoliu karėje su burais pasiryžo veik visą savo kariauną nusiųsti į pietinę Apriką ir daugumu pergalėti burus, bet politikieriai tvirtina, kad Anglija menkiausi turi statyti 5 vyrus prieš vieną burą, kurių dabar yra į 50,000 ir

tokiu budu Anglija turētu menkiausiai turėti 150,000 kareivių; bet dauginant Anglijai savo pajiegas, dauginasi lygiai pajiegos ir burų, kuriems renkasi į pagelbą liuosnoriai iš visų szalių apart prisidedančių gyventojų visos pietinės Aprikos, kurie grupuojasi ir užpuola anglų pajiegas. Teip distrikte Victoria West, 300 mylių pietų link nuo Kimberley, vietinei gyventojai olandiszkos kilmės yra jau sutaisę kelis pulkus ir užpuolę anglų pajiegas sergstinczias geležinkelį. Dieną jie visai nesirodo tik szpiegavoja kur stovi anglai ir naktimis užpuolę nuveja supustydami geležinkelius, kad negalėtu priduoti jokios pagelbos gen. Methuen ir miestui Kimberley. Toks sukilimas gyventojų yra Anglijai pavojingesnis už Transvaalių bei Oraniją, nes galima išskalno jau sakyti, kad pietinė Aprika dėl Anglijos yra jau prapuolusi, apart prieplokų, kurias Anglija gal apginti laivų kanuolėmis.

Transvaalijos valdžia per portugaliszką valdybą, Delagoa užtaka, be trukinimo iki sziol gabenosi sau visokias karsziskas reikmenis iš Europos kaip ir maistą. Dabar Anglija sugavo kelis Vokietijos ir Amerikos laivus su miltais ir dėlto prezidentas Kruegeris tuojaus sumazino porcijas sugautiems anglams. Vokietijos ir Amerikos valdžios jau įsikiszo reikalaujamos paleidimo anų laivų ir užmokėti už sugaiszinimą prekystės.

Per kalėdas anglai norėjo prasimuszti per burų eiles iš Mafeking su plieniu apkaustu trukiu, kur burai anglus privertė trauktis atgal su nuokricziu 109 kareivių; burų tapo užmuszta tik du ir 7 suzeisti. Gen. White apgultas mieste Ladysmith buk supustyjės visas savo kanuoles kad nepatektu burams ir nebutų atkreiptos ant paczių anglų. Ant

kalėdų burai į granotas įdėjo pyragų ir metė anglams į miestą juos sveikindami. Gen. Buller supustyjo ant upių visus tiltus, kad burai negalėtu teip lengvai traukti į pietus. Gen. Methuen sėdi ant vietos ir laukia pagelbos, bet vargu jos sulauks; greicziausiai gal jis nutraukti į Pretorią pas savo draugus, nes sugrįžimas į Kapstadą yra jau veik negalimas. Gen. Gatacre vėl turėjo trauktis atgal į pietus toliau, nes gyventojai jį prie to privertė.

Amerikos airiai organizuojasi ir keta pulti į Kanadą, kad tuomi atlaikyti kanadiecius nuo iszkeliavimo Aprikon. Daugelis airių iš Amerikos su visais ginklais ir gyduolėms iszkeliavo į pagelbą burams. Amerikos airai gali statyti 100,000 kareivių. Jie jau nuo senai turi czion slaptas kareiviszkas draugystes ir laukė tik progos užpulti Angliją. Per dabartinę karę gal dar ir Airija iszsiluosuoti iš po Anglijos jungo.

Dalis darbu.

Hartford, Ind. Nuo naujo meto pradėjo dirbti 44 stiklo liejinyczios, prigulinczios prie American Window Glass Co., visokiose valstijose, kur 15,000 darbininkų gavo darbą iki 1 Liepos.

Scranton, Pa. Kasyklose Hampton, prigulincziose D. L. & W., po užbaigimo pataisymų vėl pradėjo dirbti.

Hazleton, Pa. L. & W. B. Coal Co. ir Silver Brook Coal Co. pakėlė savo darbininkams algas ant 2%.

Shamokin, Pa. Artymais Hickory Ridge pradėjo statyti naują brėkerį kur gaus darbą į 600 darbininkų.

Kenosha, Wis. Parako dirbtuvė firmos Rand & Lafflin, esanti Pleasant Prairie, pradėjo dirbti.

Philadelphia, Pa. Baldvino lokomotyvų dirbtuvė gavo didelius užpraszymus iš Europos, Azijos ir Aprikos kad turi padauginti skaitlių darbininkų iki 7250. Praėjusį metų Baldvino lokomotyvų darbininkai gavo algos apie \$5,000,000.

350 darbininkų, dirbanczių prie statymo geležinių rėmų namams, sustraikavo, reikalaudami pakėlimo algos nuo \$1,50 ant \$2,25 už 10 val. darbą.

Bagdad, Fla. Simpson & Co. pabrinko sustraikavo darbininkai reikalaudami pakėlimo algos, kompanija ant straikierių vietos priėmė darbininkus neunionistus ir pradėjo dirbti ant kurių užpuolė straikieriai ir kelioliką sužeidė.

Nanticoke, Pa. Czionais buvo Lackawannos ir Luzernės paviatų kalnakasių konvencija, kur tapo nutarta reikalauti mokesties nuo tonų o ne nuo korų ir kad būtų numazinta prekė ant parako nuo \$2,75 ant \$1,50, ką privatiszkose pardavinycziuose gali gauti už 90ct.

Cincinnati, Ohio. Kalnakasių susivienijimas valstijose Illinois, Indiana, Ohio ir Pennsylvania dėlėi pakėlimo prekės ant anglių, nutarė reikalauti pokėlimo algos 20 ct. ant tonos.

Georges Creek, Md. Vietiniams kalnakasiam ir Meyersdale, Pa. busenczios pakeltos algos nuo 1 Balandžio nuo 45 ant 55 ct. už toną.

New York. Czionai sudegė didelis tapėtinių popierių pabrinkas W. Campbell & Co. rytinėje dalyje miesto ant 24 gatvės, kur neteko darbo 400 darbininkų. Iszkados pasidarė ant \$500,000.

Anglijai yra stoka anglių, dėl ko turės sustoti daugelis pabrinkų. Daugelis kalnakasių tapo paszauktų karėn priesz burus iš ko pasidarė didelė stoka darbininkų ir visas veik iszkasamas anglis val-

dzia paima kariszka laivynei. Užėjus szalcziams anglių ypatingai daugiau reikalaujama, ką labai atjaus darbininkai. Kasyklose algas moka geras, bet yra stoka darbininkų.

Lekcija R. Ball'o.

Sir Robert Ball, garsus karaliskas žvaigždininkas Airijai, karaliskam institute skaitė lekciją apie dangiszkus svietus, kurių erdmėje yra apie 30 milijonų; taigi žvaigždzių arba saulių, kurių tulos yra daug gražesnėmis negu mūsų saulė, duodanti szviesą mūsų sistemai.

Dauguma tų saulių yra neuzmatoma akimis irgi net teleskopais, tacziaus jautrios potografiszkos įtaisos—kurioms tokiam reikale yra akys, galinczios valandų valandas žiūrėti nimirkezių — parodo jų esybę tikriausiai, nors dauguma anų saulių yra veik neapskaitamam tolume, tukstancziais ir desėtkais tukstanczių kartų toliaus už mūsų saulę.

Telegrafiszkas gandas, paveikslas, kuris pasiektu mūsų saulę 8 minutų laike, nepasiektų tulas iš tų saulių per asztuoniolika szimtų metų, su tuom pat greitumu. Ir trumpai iszsitariant, gal yra milijonai pasaulių apgyventų protingais gaivalais, gal pagal mūsų supratimą „mirtiniais“ kaip ir mes, kadangi visoki tvariniai mirsztanti yra ir tik tai laikiniai. Taigi myris būtų kaipo giminystė sulyginanti žmoniją. Mirsztantis žmogus yra sanariu silpnos gaivalų veislės su maža fiziszka pajiega, jautrioms smagenimis, labai blogų sudėjimų, trumpu gyvenimu ir teip netėmitingu, kad iš pirmo žvilgterėjimo rodos — sakau su didžiausiu nusizėminimu — gali tapti užmirsztu ir nuo Dievo. Mes zinome — arba mislyjame kad zinom — iš pranaszystės kad neesame užmirsztais, tacziaus

nėra gamtiszkos priezasties, kurios dėlėi nebutų tas galiama. Suprantant lengvai, kad Aprikoje gali liktis užmirsztas jeib viena iš laukinių veislių per mokinczius geograpus ir duosniausius pilantrojus. Ir negalime liudnesnės mislies sumislyti kaipo tą, apie niekingą nesvarbumą, veik ne matymą žmogaus tarpe milijardų protingų tvarinų Jo globoje esanczių.

Ir czion beesant žmogus nežino nieko, suvis nieko.

Žmogaus gyvenimas yra gyvenimas tvarinėlio, kurį pramonė pastato žemiaus patėmyjimo ir matymo galingiausio mikroskopo.

Kaip netikys gali buti dekingas astronomui (žvaigždininkui), negalima apskaityti, o daugiau, kaip galime supasti tuos žmones, kurie žiūri ant žmonijos kaipo angstesnio gaivalo, kurie gali su prast vertybę žmonių maldingumo?

Geriaus arba teisingiaus tad būtų garbinti saulę arba erdmę, kuri graži yra tuomi, kad užturi viską gyvenantį.

Tikint tik tai, kad žmogus turi dvasę ir kad anoji gyvuoja po myrio, žmogus įgauna jausmą savo svarbumo visatoje ir yra vienu tarpe milijardų konkurentu, bet suvis nėra centru arba pajiega sutvėrimo, kaip kad sziantdien mislyja esąs; tacziaus vis gali buti svarbia esybe, užsilakanczia nesuskaitomus amžius, galintis pasidauginus pajiegoms tapti tame visam laike naudingesniu veiklybėje visatos. Dabar žmogus pagal astronomiszką patyrimą yra gana menkos vertės, kadangi yra vien artuju žemės ir tame iszdarbyje sunaudoja vieną grudelį smilties.

Populiariszka idėja prasideda, kada žmogaus dvasė kartą isztrukusi iš kuno nieko neveikia, tik sėdi ant debesų ir gieda laimindama garbę

Dievo, kurio garbė yra teip paveikslinga jame ir apie jį, kaip jisai ramiai dar priesz buvimą žmonių sau sėdėjo ir ramus buvo, nesirėmė ant jokių liudyjimų, nėi protiszku nėi pranaszysczių. Ir rodosi mums kad jis yra paėjęs iš žmogaus ilgo susipažinimo su persidirbimu ir vargu, ir jo gėrėjimosi laisve jos nebeesant arba iš įgimto azijatiszko nemėgimo dirbti.

Dėlkogi mes neturėtumėm dirbti visados lygiai kaip dabar?

Kas būtų, jeigu tas pasistenzimas pamažu iszsipildytu, tobulintusi, kol žmogus, dabar truputį kiltesnis už beždzių, taptų tikrai kilta esybe?

Czion yra svajonės ir lukesczies dirva, kur svajonė neaprubėziuota rodosi sapnu yra, tacziaus nors kiek protingesnė.

Jeigu dvasės esybę daleisime negu visatiną įtikėjimą ant to mierio—tą ypatingą sudėtinį pagarbinimo, tinginumo ir didzios regyklos nudzingimo kaslink lukesczio iszsiskuoti nuo visų skausmų ar tyvai susiriszanczių su sziuom gyvenimu, tai kada nors garsus teologijos mokintojai, mes tikime, ims tą klausimą iszriszt su jausmu ir pajiega, ko mes negalime uėi įspėti.

Jie jau iszango pradinį supratimą dangaus ir pragaro, kaipo vietų tarpafų ir ugnies, bet dar iki sziol nesutaisė vieton jų jokio pamatimo mokiniams apie tai. Ateitėje, mes mislyjame, jie pamatys, kad puolanti dabartinė jų neaiszki politika — numes tą savo tvircziausia įrankį iszganyme žmonijos, ir dar kartą ims perkamantinėti ir tvirtai įkalbėti tą, ką apsireiszskimas mokina, kas yra nieks, ir dar truputį daugiau, kurį galima daleist isz pripažintų faktų, kiek vieno supratimo, ir tada aiszkiais zodžiais pasakys ką jie mislyja. Kada tą mėgins, nusistebės patyrę, kaip tvirtai

žmonių atyda jų moksle atsibudo, kaip karszta bus kova link teisingumo kiekvieno iszitarimo. Dabar jie pasakomums gana apie „isz kur“, tačiau yra per atsargus apie „i kur?“

Isz „Pensylv. Medical Journal“
Dr. J. T. Želvienė.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

New-Haven, Conn. Lietuviams szelpiant tautiszkus reikalus, pasiryžau asz prie to raginti ir musiszkius, kad neatsilikti užpakalyje kitų. Bepigu ten, kur žmonės skaito gerus laikraszczius; toki yra visados apsipazinę su tautiszkais reikalais, supranta juos, ir szelpia. New Haven'e lietuvių bus daugiau szimto; isz to skaitliaus bus apie 5 skaitanti liet. laikraszczius. Likusieji yra užganėdinti vien skaitymu stiklų alaus ir deginės bei sekiojimu paskui lenkus. Nors ezion yra apsiniaukusi lietuvių padangė, asz mėginau tulus perkalbėti, iszguldyti reikalą ir svarbumą musų parodos, tikėdamasis kad ir jie kiek paaukaus ant to reikalo. Tai surinkau 55 centus. Daugiau nėra ko tikėtis nuo New Haven'o lietuvių. Tulose vietose kalbinant lietuvius prie aukų, reikėjo pabėgti kad negauti laistos; kitur vėl iszgiristi žodžius, kokių nei Szidlavos ubagai jau nevartoja. Kalbinant prie skaitymo lietuviszku laikaszczių, atsako: ogi velniams mą reikia tų gaziėtų, vercziaus tuos pinigis pragert, tai žinosiu kad nors girtas buvau. Bet nereik manyti kad vietiniai lietuviai nieko neaukautų. Tik per Lapkriczio mėnesį paaukavo ant courto \$65,00 už vieną moteriszką žodį, o kur skvajerių aukos? Ant parodos su vargu surinkau vos 55 ct. Toliaus musų lietuviai yra baisiai sulenkėję. Įėjus grinczion randi lietuvius bet

visų lenkiszka dvasė ir veblena lenkiszka nors nesupranta nė penktos dalies kalbos; matponiszka tai gražiau. Lietuviszka kalba tik dėl muzikų esanti pagal jų iszmanymą. Reikia pas mus lietuvių ir blaivystės apasztalų, kurie atvestu ant tikro kelio paklydusius musų brolius.

M. Dulskis.

Worcester, Mass. Atkakus mą į szitą miestą, jieszkojau žmonių darbuojancziusi ant darbininkiszkos ir tautiszkos dirvos, bet neradau; su atyda žiurėjau į lietuviszkus laikraszczius ar neužtiksiu korespondencijos arba bent koki aukautoją ant tautiszku reikalų, bent dovanai. Sulaukus kalėdų, susirinkus mano grinczion keliems lietuviams, pradėjau aiskinti reikalus parodos ir kankintinių ragindamas, kad paaukautu po kiek, ant ko susirinkusieji noriai ir aukavo, ir surinkau parodai 92 ct. o kankintiniams 73 ct. Vienok atsirado ir prieszų, kurie velyjo geriaus pragerti deszintuką, negu paaukauti ant tautos labo. Už tatai meldžiu jus broliai isz Worcester'io, idant kiekvienas savo grinczijoje rinktumėte aukas ant lietuvių reikalų, kaip tai daro kitų miestų lietuviai. Tik mes nuo anų nesiliksim užpakalyje.

Musų kun. Jaksztys nors yra lietuvis, bet su kunu ir dvase lenkas. Kad butų kun. tautietis, nebutų vietiniai lietuviai teip nuo lietuvių atsazlę.

A. Zalackas.

Chicago, Ill. Gruodžio 17 d. susitverė czionais socialiszkos darbo partijos kuopa, į kurią prisiraszė 24 sanariai. Susirinkimas atsibuvo Lauauskio salėje, kur buvo susirinkę pusėtinai lietuvių. P. Dovydaitis atvėrė susirinkimą ir paaiszkino susirinkimo mierius. Paskiaūs p. Kodis pla-

cziai kalbėjo apie nelemtą surėdymą draugijos, apie engimą darbininkų per kapitalistus. P. Bracziulis (advokatas) kalbėjo teipgi apie vargus darbininkų ir ragino vienyti į kuopą darbininkų partijos, kur visi darbininkai isz vien kovodami atgaus savo darbo vaisius. Kiti kalbėtojai kalbėjo toje paczijoje milyje. Virszininkais tapo iszrinkti: pirmsedžiu S. Kodis, prot. rasztininku A. Lalis, finansų raszt. K. Kazokas, kasierium M. Dovydaitis.

E. Kuziks.

Worcester, Mass. Gruodžio 22 dieną buvo pas mus laikytos prakalbos. Kalbėjo guodotinas kun. A. Milukas ir p. J. Jaruszeviczia isz Bostono. Žmonių buvo ne per daug susirinkę; buvo teipgi ir kel-tas moteriu. Pirmiausiai kalbėjo p. Jaruszeviczia apie musų literaturą, kuri paskutiniame laike labai bujoja. Toliaus nurodė kaip musų tėvus senovėje lenkai vargino ir buvo pasirengę iszplėszti net lietuviszką kalbą, tą brangiausį turtą, bet tas jiems nepasisekė, musų broliai susiprato, atsibudo isz to tamsaus miego ir sziaudien jau karszta darbuojasi ant lietuviszkos tautiszkos dirvos ir visur drasiai kalba lietuviszka. Nurodė, kad musų kalba turi vietas universitetų katedrose, kurią Maskolijos caras nori palaidoti užgindamas lietuviszką spaudą. Ant galo paaiszkino apie parodą musų literaturos ir ragino nesigailėti aukų tam reikalui kaipo ir paszalpai kankintinių, isztremptų giluman Maskolijos už lietuvių ideją, ragino prie skaitymo knygu ir laikraszczių, per kuriuos apsiszviešime ir pralavinsime savo protą.

Guodotinas kun. A. Milukas kalbėjo apie sukaktuves 300 metų iszleidimo Postilles per kun. Daukszą, kuris buvo

pirmoju lietuviszku rasztininku Did. Lietuvi, ir apsakė apie jo gyvenimą, kaip jisai darbavosi dėl savo brolių. Toliaus tas mus garbingas tautietis ir didvyris szios gadynės, guodotinas kun. Milukas, labiausiai ragino prie skaitymo laikraszczių ir knygu, per kuriuos mes galime save apsiszviešti, pastot mokintesneis žmonėmis. Nurodė musų nesusipratimą, kur mes padarom turtingais svetimtauczius, szalindamiesi nuo saviszkių, kurie atlieka reikalus geriaus už žydus arba ir kitus, tankiai nukriaudžiam savo brolius ir norime prapuldyt jeigu kuris užsideda koki biznį. Tas paeina isz musų nesusipratimo ir tamsybės. Isz ties prigul garbė guodotinam kun. Milukui už tokias prakalbas ir darbszumą; klausant tokių prakalbų niekad nenusibostu. Ant galo kalbėjo vietinis kun. Jaksztis, bet jo kalba nebuvo tautiszka ir nėra kas apie ją raszt.

Musų szv. Jurgio draugystė isztaria szirdingą aczių guodotiniams kalbėtojams. Tokios prakalbos pas mus yra tankiai reikalingos, kad atvestu ant gero kelio visus tamsunus. Ateitėje gal ir Worcesterio lietuviai susipras bei pradės darbuotis ant tautiszkos dirvos ir neužmirs savo motiną Lietuvą.

J. Vieraitis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Westville, Ill. Tuli tautietcziai nuo senėi jau geidavo sutvert kuopą T. M. D. kas ir pasisekė. Nedėlioje, 24 Gruodžio, tapo suszauktas susirinkimas į Picolo svetainę, kur iszrinkus susirinkimo pirmsedžiu Antaną Žibutį o rasztininku Juozą Uzdavinį, pirmsėdis paaiszkino susirinkusiems dėl kokio mierio tapė susirinkimas suszauktas ir isz-

aiszkino T. M. D. įstatus. Po iszaiszkiniimo greitai atsirado tautiečių, noriečių prisiraszyti prie T. M. D., kur prisiraszė 20 sanarių, vieni užsimokėdami pilnai, kiti dalį tik-tai. Dabar mūsų kuopa turi 23 sanarius, nes trys yra isz Pittston, Pa. kuopos. Pinigų tapo sudėta \$10,80 ct. kurie tapė nusiusti centr. kasieriui, p. A. Olszevskini.

Vienok susitvėrimas T. M. D. kuopos neliko nekliudytu nuo kun. Ambrazaiczio. Ant rytojaus, pirmą dieną kalėdų, kunigas per pamokslą visus, kurie tik buvo ant susirinkimo susitveriant kuopai, iszvadino žalcziais, už tai, kad be jo daleidimo sutvėrė bedieviszką draugystę. Kun. labiausiai nepatiko tas, kad prisiraszė ir pirkliai. Kunigas paszaukęs vieną mėsinyką norėjo patirti, kas buvo ant susirinkimo kalbėta, bet tasai nepasakė, ir kaltino kunigą už nebuvimą ant susirinkimo. Kunigas pradėjo gazdyti mėsinyką nepirkšęs mėsos ir liepė savo gaspadinei užmokėti, kiek buvo anam mėsinykui kalta; gaspadinė užmokėjo skolą ir pasakė, kad kunigas liepęs daugiau žalczio mėsos nevalgyt ir net jo namų lenktis. Bet kiek asz žinau apie tą mėsinyką, tai yra labai geras ir doras žmogus ir dėlto rodyju vestviliečiams viską pas jį pirkti o ne pas kokį svetimtautį ir kunigo zaunų neklausyt.

Jeigu mes turėtumėm kunigą tautietį, tai vestviliečiai lietuviai būtų eilėse pirmųjų tautiečių ir viskas eitų sparčiau, nes žmonės yra duosnus ant visokių reikalų. Reikia gerų agitatorių, o tujų visur stoka.

Draugas.

So. Boston, Mass. Gruodžio 19 dieną T. M. D. turėjo susirinkimą svetainėje po num. 318 W. Broadway, kurį atvė-

rė kuopos pirmsėdis p. Jeruszeviečius, ant kurio pribuvo garbus mūsų tautietis, kun. A. Milukas ir savo karszta prakalba szirdyse visų susirinkusių uždegė tėvynės meilę, kurio prakalbą paduosiu įsekan-tį num. „Vienybės.“

Po prakalbų tapo renkamos aukos paszalpai kankintinių, kur tapo surinkta \$2,79 ct, Surėdžius kuopos reikalus tapė nutarta:

1. Visos kuopos turi gauti tiek knygų kiek turi sanarių, nežiurint ar tulas sanarys yra pilnai užsimokėjęs arba ne. Bet kuopos vyriausybė turi knygas duoti tik tiems draugams, kurie yra pilnai iszsimokėję; nuo neiszsismokėjusių turi kaip galint kolektavoti.

2. Nutarta susidėti su „Ukininko“ redakcija, kad būtų galima iszleisti daugiau liet. knygų ir labiausiai paskleisti Lietuvoje.

3. Ant centralizsko prezidento mūsų kuopa perstato, kaipo darbsztų tautietį V. M. Sabonį isz Lawrence, Mass.

4. Kad kiekviena kuopa laikytu susirinkimus kas trys mėnesiai viena diena.

5. Kad centralizskas komitetas pasirupintu apie įgyjimą czarterio. (Mums rodosi T. M. D. czarteriu turetu buti vien meilė tėvynės ir brolių pokuriuom tarėtų susiglaust visi lietuviai. Charter'is yra visai nereikalingas dėl draugystės. Red.)

6. Mūsų kuopa isz pirmiaus turėjo surinkusi aukų \$1,51, tarp kurių 25 ct. yra Stan. Jankaucko, ant parodos reikalų ir dabar nutarė pridėti \$3,49, kad būtų \$5,00 ir nusiusti centr. parodos kasieriui p. J. J. Paukszeziui. Ant kankintinių kupa surinko aukų \$2,79 ct. prie kurių pridėjo T. M. D. kuopos kasierius p. M. Zoba 21 ct. kad būtų \$3,00, ką teipgi nutarta siusti į „Vienybės“ redakciją.

Ant galo mūsų kuopa iszta-

ria kun. A. Milukui szirdingą aczių už apsilankymą ir prakalbas. Mūsų kuopa gali pasigirti kad geriausiai stovi už visas kitas. Mes velyjame kad ir kitos visos kuopos mus pasektu, keldamos balius ant tautiszkių reikalų pelną paskiardamos ir visokiais keliais rupintusi kaip įgyti pinigų, be kurių nieko nenuveiksime. Mūsų kuopa dabar savo kasoje turi per \$30,00. Jeigu visos kuopos teip gerai pinigiskai stovėtu, kaip mūsų, tai veikia galėtumėm kokį svarbų rasztą iszleisti. Dėlto atsiszaukiame į visas kupas ir tautiečius kviesdami prie darbo dėl savo nuvargintos tėvynės. Dirbant be perstojimo ir be nuolsio tikrai, įstengsime nuveikti tautiszkius reikalus. *D. Sergunas, sekr.*

Prie Lost Creek, Pa. kuopos naujai prisiraszė:

582 M. Kalvaitis	-25
583 M. Czivinckas	-50
584 A. Kamaroczius	-25
585 J. Žiuravyczius	-60
Metinę užsimokėjo:	
V. Vaicziunas	1—
J. Skystimas	-60
M. Bridickas	-70
J. Bagdanavyczius	-10
J. Vaicziunas	-95
J. Pusackas	-60
J. Daniseviczia	-60
J. Tumosa	-60
M. Ruskys	-70
J. Szteinys	-30
J. Bridickienė	-30
A. Žiuraitis	-35

Viso \$9,35

Mahanoy City, Pa. Naujai susitvėrė „T. M. D.“ kuopa ir prisiraszė:

586 Ig. P. Lapinskas	-60
587 M. Lapinskas	-60
588 J. Kalėda	-60
589 J. Mockaitis	-60
590 A. Balanavyczius	-60
591 J. Krasnickas	-60
592 Ig. Brazdziunas	-60
593 P. Kuburtavyczius	-25

504 K. Kuburtavyczius -10

Viso \$4,55

M. J. Damijonaitis.

Reikale susidejimo su „Ukininku“.

Pagal užmanymą susidėti „T. M. D.“ su „Ukininko“ redakcija pritarėjų randasi gana daug. Bet abelnai mums dar nesuszinojus su „Ukininko“ redakcija sunku ką spęsti, gal jie nesutikt ant mūsų iszlygų. Tame reikale parasziau (27.XII.99.) „Ukininko“ redakcijai. Matysim ką atsakys.

M. J. Damijonaitis.

Kaip galima „blogu darbininku“ pastoti!

Vertė isz vokiszko A. B.

Mano draugas, kurį asz jums noriu perstatyti, geras darbininkas. Vis tas pats, kaip asz jį pavadinšiu, ar Jonu Darbszcziu, ar kiteip kaip, koznas isz jus jį pa'is ir tikru vardu pavadinš.

Žmogus, apie kurį asz czia papasakosiu, tik pereitą savaitę įstojo į organizaciją darbininkų, nors jau turi apie 40 metų, ir sztai kokiu budu tai atsitiko.

Jonas Darbsztys jau 12 metų kaip dirba tam pacziam pabrke ir dėlto tur neperblogą uždarbį. Pabrikantas, kalbėdamas apie jį, niekad neuzsimirszta pasakyti: „asz norėcziau tik vien tokius darbininkus turėti!“ Jonas iki sziam laikui niekad nelankė jokių susirinkimų ir nuo organizacijos isz tolo bėgo, kur — kaip jis sakydavo — tik vien rėksnius ir garbės geidziancius gali pamatyti.

Nors Jonas ant savo draugų tik kaip ant garbės jieszkančių žiurėjo, betgi ir pats turėjo savo mažą garbės geidulį.

Priesz du metu jo tėvas gavo auksinį medalį už 30 metų tarnavimo tam pacziam ponui.

Senukas džiaugėsi, bet džiaugsmas sunaus neturėjo rybų, ypacz kada pabirkantas, prie apeigos tos iszkilmės, jam per petį pamusęs tarė: „Mano drauge, Jonai, prie tavęs ir ateis eilia. Dą tu turi 18 metų laiko.“

Ateinancioj' nedėlioj' Jonas padare pas savo mažą pokylėlį, pasikvietė save geriausias draugus, ant „szaukszto užpės“, kaip jis mėgdavo sakyti, idant atsižymėjimą senio prigulincziai apvaikszczioti. Ak! ką jis nebutų davęs, kad 18 metų senesniu buti! Ateitė jam iszrodė rozėm iszkaiszyta, kaip ir dabartė, bet tas ne ilgai jį apgaudinėjo.

Pirm vienų metų pati jam pagimdė treczią kudikį ir delto jis priverstas buvo sykiu iszimt 50 frankų nuo suczėdytų 150. Tuom tarpu ir įeiga jo pasimazino, nes pabirkantas tik dalį dienos dirbti pradėjo. Neuzilgo Jonas priverstas buvo ir likusį szimtą iszimti. Dabar tiktai jis pamatė, kad neteisingai buvo tinginiais vadinęs tuos, kurie nieko į szalį nebuvo padėję.

Bet tai dar buvo nepaskutinė isz jam paskirtų nelaimių. Vieną Gruodžio vakarą, kada jis su savo paczia susirietęs užpelną dalino ir mums visiems labai pažįstamą litaniją atkar-tojo:

— „Tiek duonkepiui, tiek mėsinjui, tiek už randa...“ tarė jam draugė gyvenimo su verkšmingu balsu: „Mes negalim szį sykį randos užsimokėti, nes asz, idant atlygint gydytojui ir aptiekoriui, likau visą sanvaitę skolinga duonkepiui; kaip asz pas jį paskutinį kart buvau duonos, jis jau mą nenorėjo duoti ir turėjau pažadėti, kad sziantien užmokėsiu. Eik pas namo savininką ir papraszyk jo, kad palauktų iki kitos iszmokesties.“ Ne!—tarė Jonas, ilgaish zingsniais mieruodamas stubą. Eik tu, jeigu nori!

Ne buvo jai ką daryti, turėjo eit. Bet savininkas namo ir girdėti nenorėjo, tik grąsino iszmetimu, jeigu į 48 valandas nebus randa užmokėta. Jis neiszpildė savo grąsinimo, bet nuėjo pas pabirkantą ir papraszė jo, kad tas nuo uzdarbio Jono atitrauktų prigulinczius jam pinigų.

Pabirkantas tuoi paszaukė Joną ir pasakė jam nelabai meilingu balsu: „Tu žinai, Jonai, kad asz nemėgstu darbininkų, kurie skolų prisidirba; nuo tavo uzdarbio asz dalį atlaikysiu, idant randa užmokėti, jeigu tu ant to tinki. Dar sykį sakau tau, Jonai, nors asz tave vis už gerą darbininką laikiau, bet jeigu tas atsi-kartos, tai asz priverstas busiu...“

— Ale pone — tarė nelaimingasis — asz sziantien toksai pat žmogus, kaip ir pirma buvau.. Labai gerai! labai gerai! bet mą ne teip rodosi, nes tu neuzmoki randos. Pirmą kart tas tau atsitiko, bet tegul ir paskutiniu kartu buna.

Jonas nuleidęs galva grįžo namon. Pargrįžęs rado savo tėvą, kuris pas jį tik nedėlieneis atėidavo. Jausdamas naują nelaimę, jis paklausė, kas naujo girdėti.

— Teip, yra naujo mano nelaimingas vaike. Sztai kas: asz, kuris mislyjau užbaigt savo dienas be tavo paszalpos, nuo ateinancio mėnesio turėsim pas tave prieglaudos jieszkoti. Mane atstatė nū darbo. Asz jiems per senas.

Jonas mislyjo, kad proto nustos. Sukeitęs rankas ant krutinės, jis kraipė galvą, lyg kad sakydamas:

— Ar tai galima!? — Ir paskui balsu, nuo kurio visi sudrebėjo, jis tarė:

— Jie tave be darbo paliko! O szunes! Tas medalis buvo medum ant szitos pilu-lės, kad ji ne butų teip karti!

— Ką darysi, suneli, kad

nėr jokių tiesų priesz szitokias begėdystės. Tik viens lieka: susivienyt visiems darbininkams ir apybuoti jų svavale.

— Teisybę sakai! Lieka tik viens vaistas, gal dar jis ilgai neatnesz naudos, kad ne mes, tai mus vaikai tik sulauks nuo jo vaisiaus, taigi, dar sziantien einu ir prisiraszau prie organizacijos!

— Eik, Jonai, velyk vėlai, ne kaip niekad.

Laiszkas isz Pilipinu.

Dabar papasakosiu apie savę ir karę amerikonų su pilipinieziais. Mes nuplaukėme į Manilą 25 Liepos 1899 ir gavome pasilsėti 14 dienų; paskui mus aprėdė su geltonais rubais, kaip neszioja czionais paprasti žmonės, davė krepszį isidėti dziovintai duonai, blekinę dėl vandens ir szaudyklę su 150 szuvių, kur paskui nutraukėme į vakarinę szalį, į miestelį Imus, 15 mylių nuo Manilos. Beeinant į Imus mane net szurpulei pagavo matant isz žemės žmonių grobus kyszant, nes po didelei musztynei Berzelio mėnesyje, kur tapo nemenkai užmuszta isz abiejų szalių, lavonai tapo pakasti visai negiliai, kur užjęs lytus nuneszė visą nuo virszaus žemę ir teip nunuogino lavonus. Vieno matyt kojos isz žemės iszliudę, kito galva, treczio szonkauliai. Mat labai sukasti žemėn kaip gyvuoliai. Miestelyje Imus apsigyvenome bažnyczioje per keletą dienų ir buvo mums labai gerai. Kurie bažnyczion netilpo, tai apsigyveno gyventojų grintelėse—purvyne ir iki kelių klampojo. Rugsėjo 13 dieną taisėmės pereit upę Pasig, kur kitoi pusėi buvo didelės pajiegos pilipiniezzių. Musų vadas pasiuntė du kareiviu apzvalgyti pilipiniezzius, kuriuodu pilipiniezziiai sugavo ir tik po 5 dienų pasisekė

jiem pabėgt. Parbėgusieji papasakojo apie didelius pilipiniezzių apsikasmus kitoi pusei upės ir mes czion nieko nekuszinę nutraukėm ant San Fernando, kur užpuolę pilipiniezziiai užmuszė 14 amerikonų ir daugybę suzeidė. Amerikonai atsikerszydami sudegino aplinkinins kaimelius. Szpalinio 2 dieną turėjom vėl nemažą muszį kur tapo užmuszti 9 amerikonai su vienu apicieru ir 24 suzeisti. Mano laimė, pilipiniezzių kulka nepataikė. Guliu duobuteje iszrausęs ir szauju kas žin kur. Musų pulko buvo visi jauni kareiviai ir nieko nežinojo apie pilipiniezziu budą, teip pat ir apicierai, kuriems po tų dviejų muszčių visai galvos apsisuko. Kad visai neprazutu musų pulkas, tapome sugrazinti į Manilą ant sargybos, nes pilipiniezziiai buvo per 3 myles tik nuo miesto ir mums grįztant dar užpuolė 6 sugaudami o 2 mirtinai suzeisdami. Pilipiniezziiai turbut žinojo kad mus pulkas avys ir delto teip mus užpuolinejo. Maniloje yra daug geriaus, negu kur valkiotis po bruzgynus. Nuo 8 val. vakare po 6 kareivius daikte su užmautais durtuvais ir 100 szuvių vaikszcziuojame po gatves, jieszkodami maisztininkų, nes nuo 8 val. yra užginta bent kam ant gatvės pasirodyt. Amerikonų ligonių Maniloje yra baisybė, viena dalis suzeistų o kita tai nuo visokių ligų, kaipo tai sziltinės, drugio ir trydos. Ką raszo Amerikos laikraszcziiai apie karę czionai, tai grynas melas, czion viskas dėstisi kitaip Amerikonai papratę gerai pavalgyt, iszsigert, iszsimiegot ir tt. o to viso czion negauna nei pavuostyt ir esant kitokiam orui ir vandeniui, serga visokioms ligoms ir mirszta. Nuo muszio mirszta viens, o nuo ligų 3-5 vis. Nuo 2 dienos Rugszpjuczio iki 16 Szpalinio ant naujų kapinių Maniloje

palaidojo 652 kareivių, o kur kitos vietos? Apsirgusius laiko 3 mėn. ligonbutyje ir nepasveikus gražina Amerikon į San Francisco.

Policijantai Maniloje gauna \$18,00 ant mėnesio; darbininkas su pora jauczių ir vežimu ant dviejų ratų gauna \$15,00 ir valgi; ligonbutyje dirbanti gauna \$6,00 ir valgi; virėjai \$5,00. Pilipiniečiai ir kinai dirbanti pas Amerikos valdžią gauna po 45 ct. ir valgi ant dienos, ir padaro tiek darbo kaip 5 amerikoniai. Dirbanti pas vietinius kapitalistus gauna po 20 ct. ant dienos. Dirbtuvių kokių tai Maniloje rodosi nedaug yra. Yra dvi dirbtuvės cigarų, kuriose dirba 8000 darbininkų gaudami po 18 ct. ant dienos. Teipgi daugelis darbininkų dirba ant dokų ir laivų, bet netyriau kiek gauna algos. Dėlto turbūt ir Amerikos milijonieriai teip skverbiasi į Filipinus dėl pigumo darbininko, nes pagal mokamas algas Amerikoje, czion dirba dovanai darbininkai. Bepigu susiplėszt milijardus apvagiant vargšus darbininkus.

Iš pradžių Maniloje buvo viskas labai brangu, už 75 ct. buvo visai prasti pietus, dabar galima gaut už 50 nekiek geresnius; pleczkutė alaus 20 ct. bet dabar jau pradėjo virt alų ir Maniloje, tai galima gaut stiklą už 10 ct. Degtinės plėczka \$1,25, stiklelis 20 ct. Tiktai cigarai pigus, po centą.

Beturcziai vietiniai žmonės viską nesžioja, ypatingai moters. Arkli, jauti ir ratus retas kas turi. Amerikoje dyvyjasi iš slovakių, kad tokį didelį bliudą mėlynių nesza ant galvos, bet yra kuningos moters, nors kresnos. Pilipinietė yra tik kudikis priesz slovakę, bet kokį didelį rysį malkų nesza ant galvos, tai vargu panesztu slovakė. Maistas pilipinieciu beturczii, tai

ryžiai ir žuvutės. Duoną ir mesą valgo tik turtingesni. Beturcziai mesą valgo su lygiu godumu kaip ir Lietuvos beturcziai. Net szlyksztu ir žiurėti ant tokios sistemos, vieni nežino kaip jau gaszlauti valgiuose o kiti gal užspringt pripuolę prie mėsos.

Ant kiek patyriau, tai gyventojai norėtu jau pasilsėti nuo karės nelaimių kad ir po Amerikos jungu, numetę iszpaniską. Penkis metus lenktis vieniems ir antriems su trecziaisiais — iszpanams, pilipiniečiams o dabar amerikonomams—yra labai įkirėję. Girde ti kad daugelis isz Aguinaldo eilių kareivių pabėgą.

Su tikėjimu vietinių gyventojų tai asz neiszmanau; vieni szvenczia subatą, kiti nedėdienį. Bažnyčių, kunigų ir tinginių (zokonykų su zokonykėms) tai be galo yra daug ir jie nenori amerikonszkos valdžios, nes negalės lupti nuo vargšų deszimtinių. Jau dabar yra daug tokių parapijonių, kurie nieko neduoda kunigams ir tiejie juos keikia kaipo bedievius. Pilipiniečiai neturi gyduolių ir gydytojų ir laiko tokius daiktus už mažos vertės atsiduodami ant Dievo valios ligose ir kokiam susirgus užperka miszias ir duoda aukas į tulas stebuklingas bažnyčias lukėdami sveikatos. Pilipiniečių tikėjimas toks kaip ir lietuvių, susirgus atsiduoti ant Dievo valios ir mirti pirm laiko, kad greičiaus pakliut į dangų.

Maniloje szv. Vincento bažnyčioje, altoriuose yra palaidoti du szventiejie, gulinti ant gražių, auksu iszpuosztų, pogalvių ir užkloti su labai gražioms kaldroms. Apie juodų žmonių visados pilna, kurie praszo, meldamiesi, nuo mirusių, sveikatos. Spalinio 13 dieną vienas senas ispanas tapo atstatytas nuo bažnytinės tarnystos ir netekęs užsilaikymo, perpykęs apskundė ame-

rikonomams, kad bažnyčioje yra pakavota ginklų. Amerikonai perjieszkoję rado 15 szaudyklių ir 21 revolverį, parako ir dinamito. Tasai judoszius ispanas gavo už tai pas amerikonus darbą. Numirus kokiam turcziiui, tai zvanija visų bažnyčių varpai, kad net murai dreba. Turczius laidoja bažnyčių kelnorėse arba ant kapinių, kur sienose yra iszmuryti kaipo lietuviszki pecziai, į kur įstumia lavoną su grabu, užmuryja ir uždeda paraszą užmokant ant 5 metų. Praėjus 5 metams, jeigu mirusio giminės neužmoka už tolesnį laiką, tai iszima isz to pecziaus lavono kaulus ir meta į kaulinyczią, kurioje yra ke liolika vežimų susimaisziusių visokių kaulų. Beturcziiui numirus nezvanija nei jokis varpas ir nabagą suvynioję į paklodę palaidoja. Turcziams visur ir visados geriaus!

Maniloje yra viens žydas isz Prienų, turi karcziamą ir prostitutijos namą, kuriame lieka visos amerikonių algos. Kaip mudu su tuomi žydu kalbam lietuviszškai, tai nieks nesupranta.

Asz labai džiaugiuosi isz aukų ant parodos ir kankintinių. Mes trys, nors esame labai toli nuo savo tėvynės, teipgi prisidedam nors su menka auka po 50 ct. ant parodos. Linkiu tautiszkams reikalams kuomigeriausio pasisekimo ir kad visi lietuviai juos szelptu.

Sveikinu visus savo draugus ir pažįstamus Plymouth'e bei kitur.

Antanas Sujeta.

Kunigas nubadejo.

Mirus kun. V. Kraucziunui Brooklyne, kunigai per pamokslus ir jų nabasznykas „Garsas“ peikė mus parapijonus, buk dėl mūsų szyksztumo turėjo mirti isz bado velionis kun. Kraucziunas. Ypa-

tingai peikė parapijonus kun. Žebrys už numariniimą bado kunigo ir mes nieko nežinodami tylėjom, mislyjom kad teip ir yra buvę. Bet sztai pasirodė ir tiesa. Kun. Kraucziunas numirė ant pinigų!

Pas mus, Brooklyne, tesėsi per pusantro mėnesio bažnytinis fėras, ir 10 dieną Grūdžio, nedėlioje, kada buvo dovanai įzenga ir prasičėda nū 3czios valandos po piet, kur susirinko daugel žmonių, nes galėjo gert ant Dievo garbės kad pilvas truks ir grieko nebus, pradėjo pardavoti palaikus kun. Kraucziuno. Viens pirko mazgotę, kits autus, treczias marszkinis, ant galo iszkėlė bruslotą; viens pasiulė 10 ct., antras 15 ir pardūtojas norėdams gauti daugiau paėmęs augsztinyką bruslotą pradėjo purtyt ir iszkrito pundelis ant aslos, kurį p. K. iszvyniojęs perskaitė \$145 dolerei! ir sako tai bus dėl parapijos. Szale manę sėdinti moteriszkę prabylo: „tai tau geriausia, kunigas isz bado numirė o szimtai skuduriūs valkiojasi.“ J. S. balsiai atsiliepė: „visi laikraszcziai rekė, kad mus prabaszczius bado numirė o skuduriūs svarais galima rast pinigų!“ Tada kun. Milukas prabylo: „užsidaryk durną, ką tu czia su laikraszcziais.“ Paskui pradėjo atydziai kratyt kitus skar-malus jieszzkodami pinigų. Bet apart to velionis kun. Kr. turėjo pinigų ir ant palukio paskolinę. Tie brusloto kieszniuje likę tapo neužtikti nū artymųjų. Taigi dabar suprask žmogau?! *Dzukas.*

Link kankintiniu komiteto.

Su aukavusiais ant kankintinių už lietuvisztę, mes pilnai pritariam ant perstatyto komiteto:

Dr. J. Szliupo—prezidentu,
P. Szerno—rasztininku,
A. Olszevskio—kasieriaus.

Aukų rinkėjas
J. Naujokas.
Brooklyn, N. Y.

Padekavone.

Mes Clevelando lietuviai su-
dedam padėkavonę gūdotinam
kun. J. Sutkaicziui už atlan-
kymą mus lietuvių Clevelande
ir aprupinimą dvasiszku penu.
Kun. J. Sutkaitis drutino lie-
tuvius kiek galėdams dvasėje
lietuvystės, kad būtų tyirtais
lietuviais dvasėje, kad nesi-
blaszkytų prie lenkų ar kito-
kių tautų, nes žinoma, lietu-
viai papratę nū senai lenkams
tarnauti ir nekurie lietuviai
dar ir dabar tarnauja szitoi
laisvai szalyje. Kun. J. Sut-
kaitis vardan gerovės visų lie-
tuvių prasžė, kurie turi nors
mažą kibirksztelę savo szirdy-
se meilės tėvynės Lietuvos,
idant laikytusi visi kruvoje,
nes tik tada galėsime ką gero
nuveikti dvasiszkušė ir tautisz-
kušė reikalūse, už ką visi lie-
tuviai Clevelando szirdingai
dėkavojame. *Komitetas.*

„Vienybes“ redakcijai

gaunamos szios naujos kny-
gos.

<i>Vilius Tell.</i> Drama pen- kiūse aktūse, versta iz vo- kiszkos kalbos per D. V. Ku- dirką	-30
<i>Laisvos Valandos.</i> Eilės.	
Parasžė D. V. Kudirka	-15
<i>Pasakos.</i> Pagal Krilovą pa- rasžė Dr. V. Kudirka	-10
<i>Laima ir Planetos</i>	-25
<i>Aidas Lietuvos darbininkų</i> num. 3 ir 4	-15
<i>Lietuvos Darbininkas</i> num. 3	-20
<i>Isz ko kyla melai</i>	-75
<i>Ggvenimai Szventuju</i> ant kožnos dienos 6-ta dalis	-65
<i>Vienakis.</i> Apysaka iz ga- dynės prancuzų revoliucijos	-5
<i>Ką turime veikti dėl mūsų</i> iszganymo	-5

Isz visur.

Berlyne ant antropologisz-
ko susirinkimo Dr. Simon iz
Elbing'o, vakariniuose Pru-
suose, prisiuntė potografiją ir

nuo pustreczio colio vuodegai-
tę vieno užgimusio kudikio,
kurį jis buvo nupjovęs. Tė
vai buvo labai nusiminę iz sa-
vo kudikio, kuris pagl Darvino
teoriją paėjo nuo bezdžionės.

Ispanijoi, Katalionijos pro-
vincijoi, susitarę socialistai su
anarchistais pareikalavo nū
valdžios paleidimo iz kalėjimo
suarezstavotų žmonių, pažvelg-
tų anarchistų sūkalbiūse mies-
te Montjuich. Jeigu valdžia jų
nepaleisenti, tai socialistai pa-
kelsę straiką visoi Ispanijoi.

Ispanijoi susivienijo 240
pirklių draugyszčių kad nemo-
kėti jokių mokeszių ant vals-
tijos reikalų. Visoje Ipanijoi
atsilieka skaitlingi susirinki-
mai, ant kurių daugelio vado-
vauja moters ir protestūja
prieszais mokeszius ant ka-
riszkų ir kitų blėdingų reikalų.
Ministetrija yra baimėje, kad
nėgalės izlaikyti monarchisz-
kos valdžios dėl stokos pi-
ningų.

Varszavos gubernijoi viena
ukininkė sirgo džiova ir jaus-
dama artinantės myrį ir bijo-
dama, kad jei mirus vyras ne-
apsivestu su kita, kur turētu
jos 4 vaikai kęsti vargą, susi-
szaukusi jų pas lovą, apkrovė
sziaudais ir uždegė.

Szale Krokavos, Galicijoi,
išimylėjo 17 metų mergina,
duktė girios sargo, į kito sargo
sunų 25 metų seną. Abiejų
tėvai buvo prieszingi jų apsi-
vedimui ir delto išimylėjusie-
jie apsiēmė iz meilės numirti
kartu. 23 Ruggjuczio nuėjo
jūdu į girią, kur vyriszkis su
dviem szuviais užmuszė mergi-
ną ir norėdams pats užsiszauti
iszsiplikino tiktai akis. Na-
bagas tapo patrauktas po sudu
už žmogžudystę, bet prisaiкин-
tiejie jį izrado nekaltu, o tik-
tai abejus tėvus, kurie gynė
jūdvien apsivesti. Tėvai da-
bar gailisi savo vaikų, kada
viens negyvas, antras aklas.

Czekai apskundė Austrijos
ministrų pirmsėdį Clary už
spaudimą czekų oszelpimą vo-
kieczių, dėlko turēsenti nupul-
ti vieszpatystė. Kur gyvena
skirtos tautos, tai visos lygias
tur turėti tiesas, per ką stip-
riai stovės vieszpatystė.

Varszavos kuratorius iz-
siuntinėjo visiems Lenkijos di-
rektoriams cirkuliarus link
mokinimo lenkiszkos kalbos
pradinėse mokyklose: 1. mo-
kintojai tikėjimo dalykų turi
tiesą pasirinkti sau dienas ir
valandas ant to parankiausias,
ir 2. paskirtą laiką izsguldy-
mui lenkiszkos kalbos suvar-
toti tokiu budu, kad būtų vai-
kams lengviausiai skaityti ir
raszyti. — Pagal tokį kurato-
riaus paliepiimą Suvalkų gu-
bernijoi vaikai turėtų buti mo-
kinami lietuviszkai.

Isz Bremeno izsplaukė į
Austriją garlaisvis „Koenigin
Luise“, kuris dėl tirsztumo
miglų pakrasztyje Belgijos
įplaugė į dumblą ir liko įklim-
pęs.

Angliszkas transportinis lai-
vas „Ismore“, gabenantis ka-
reivius į piet-Apriką užplaukė
ant ūlos St. Helena užtakoje
ir nuskendo. Kareiviai tapo
iszgelbėti, bet 250 arklių pri-
gėrė.

Bavarijoi nū 1840 m. kliosz-
toriūse, kurių yra net 30, pasi-
daugino kunigai ir jų kandi-
datai nū 243 ant 1717; minysz-
kų nū tų pat metų pasidaugi-
no nū 716 ant 10,155.

Prancuzijoi szį metą buvo
55,000 myrių daugiau, kaip
gimimų; gimimų-gi buvo ma-
žiaus už praėjusį metą 18,000.
Teip prancuzų tautai nykstant
atsidarys durys ateivystės į
Prancuziją vokiečiams, olandie-
čiams ir szveicarėms pirmiausiai
kaipo susiedėms.

Belgijoi, miestelyje Fire-

lingham, arti Prancuzijos ru-
bežiaus, izšėjo 40 vaikų ant
ledo pacziuzinėti ir viesiems
subėgus į daigtą perlužo ledas
ir visi prigėrė.

Italijoi, netoli Salerno už-
griuvo nutrukę nuo virszunės
kalno uolos, apie 50,000 ketur-
kampių mastų ant miestelio
Amalfi, kur užmuszė 10 žmo-
nių ir sugriovė keletą namų.

Tautiszka-Darbinin- kiszki Susirinkimai.

Pittsburgo Lietuviszka kny-
gyno Draugystė bei darbinin-
kiszka kūpa parengia susirin-
kimus su prakalboms, ant ku-
rių kalbėtojai bus netik iz
vietinių inteligentų, bet pri-
bus garsus lietuviszkas darbi-
ninkų prietelis Dr. J. Szliu-
pas iz Scranton, Pa., ant ku-
rio tai susirinkimo užpraszo:
merginas, jaunikaiczius, vyrus
o ypatingai motinas szei-
mynų, idant persitik-
rintų kūm yra žmogus ir
kokiose sanlygose turi gyvent,
ant szios pasaulės, bei kad
įkvėptų anas idėjas savo vai-
keliams, kurie augdami dar
galėtų lavinti savyje žmogisz-
kas pažvalgas, o paaugę stot į
dideises proletariato armijos
eiles bei skelbt nesuprantan-
tiems savo broliams darbinin-
kiszkos lūmos kanczias.

Susirinkimai atsibus 12, 13
14 t. y. Pėtnycziui, Subatoi ir
Nedelioi Sausio mėn. 1900 m.
nū pusės po szesztos valandos
vakarais ant J. Weber'o Hal-
les, kampas 27 ir Sarah gatvės
S. S. Pittsburg, Pa.; kitomis
dienoms iki dienos Dr. J.
Szliupas aplankys lietuvis
gyvenanczius kaimynystėje Pit-
tsburgo, o ant 20 bei 21 dienos,
to paties mėnesio, laikys pra-
neszimus kambaryje Lietuvisz-
ko Knygyno po No. 2030 Sa-
rak gatvės S. S. Pittsb. kuris
prasidės nū 3 val. po pietų.

Kū skaitlingiausiai susi-
rinkti szirdingai užpraszo

Komitetas.

IDĖJA ANT MĖŠLYNO.

(Apysaka mūsų dienų).

Aukauja broliams Lietuviams

M u s ė .

„Lietuviu gimiau Lietuvoje, dėl lietuvių gyvensiu ir lietuviu mirsiu Lietuvoj“. Po mano stogu skambės tiktai mano prigimta lietuviška kalba; didelei nusidėčiau prieš dorą, prieš sąžinę, jeigu neišpildyčiau savo žodį, — bet ar galima apie tai nors truputį abejoti? Jug aš neesu koks vėjo pamušalas, kad mane kas galėtų perversti, arba vartyti, kaip seną rankovę? Teisybė, nevienas iš mūsų ir nešimtą kartų prisiekavojo, da-gi su tokia energija, kad rodos, visas svietas ragožiais atsistos, bet-gi tikroji idėja liks nepalytėta! Ar gali saulė tekėti iš vakarų? ne viens pasakė. O ant ko-gi šiandien nūėjo tie jų garsus, garbingi žodžiai? Tikrai nuo vėjaputų atėjo ir vėjais sau nuėjo!...

Visi juk sakė: gyvensim ir dirbsim išvien su savo broliais dėl labo savo tėvynės Lietuvos, o kur-gi šiandien tie „milžinai“? Kur jų žadėti darbai ir vienybė? Kur jų tėvynė? Visur pakriko: vieni tapo kaimynais kalmukų, kiti — totorių broliais; žodžiu, nevienas jų apsirinko sau tėvynę, kaip sako, kur baltos meškos riaumoja, arba kur pipirai auga!

Baisu, kad nei ant savęs negali užsitikėti! Vienok da kartą sakau, juog nevėjavaikių pėdomis pasiskyrčiau eiti, ne dėl karjeros gyventi, tik su tikra idėja ir tik dėl idėjos!”

Teip nesyki sanprotavo ir garsiai kalbėjo prieš savo draugus Jonas Sapas, da visai jaunas vaikinai, mokintinis aštuntos klisos. Budamas da septintoj klisoje savo moksl draugiams sakydavo, kad užvis pavojingiausia ir didžiausia klaida yra jaunam žmogui, da neturint jokio pamato gyvenimui, susipanchioti su „mėlynake“, — tai anot jo, baisiausias apinasris, kurie žaislais pasižiaboja savo jauną gyvenimą ir drūčiai pririša prie neišjudinamo stulpo save ant prapulties. Jaunas žmogaus, jis sakydavo, turi buti nieku nesurištas, tik mokslu, nes mokslas reikalauja labai didelių pajiegu ir tos pajiegos turi buti liuosos nuo viso ko, kas nepriguli prie mokslo. Da su didesniu pasipiktinimu, budavo, šneka, kad lietuvis veda lenkę, vartoja namuose len-

kišką kalbą, bet užvis blogiausiai, kad ne savo vaikų nemokina lietuviškai. Tėvas, anot jo, kuris nemokina vaiko pirmučiausiai prigimtos kalbos yra tikru pardaviku savo tėvynės ir ne tėvu yra, tik dvasišku žudytoju savo kudiokio! Ištikro Jonas Sapas iš pat jauno išrodė karštu mylėtoju tėvynės ir nebereikalo jį moksl draugiai lenkai vadindavo „litvomanu“.

Jonas Sapas yra pasiturinčio ukiniko sunus. Iki penktai klisasai tėvai leido jį mokslą su didelių noru ir troškėti troško įsileisti jį kunigus. Tik spėjo Jonukas pabaigti keturias klisasas, štai tėvai suskato vežti jį dvasišką seminariją. Jonukas gi, nepaisydamas ant tėvų užgaido, davė sau žodį pabaigti visas aštuonias klisasas ir tolyn skirtis takus pagal savo pašaukimą. Nors tėvai keikė prakeiksmu savo priešingą sunų ir atmetė jį visai nuo savęs, vienok Jonukas pasitikėjo ant savo išgalės ir pats savo pajiegomis varė tolyn gimnazijos mokslą. Jisai turėjo labai gerą galvą, mokslas jam sekėsi, tai netik pats mokinosi, bet ir išteko laiko mokinti kitus už save jaunesnius mokintinius ir tokiu budu užsidirbdavo sau ant viso užlaikymo. Netrukus prašvilpė tie keli metai ir Jonas Sapas pasijuto aštuntoj klisoje beėsas. Jisai buvo labai tvirto budu, nemėgo jokių pragaištingų prajovų, bereikal skatiko niekur nenumetė, per ką jau turėjo susidėjęs kelioliką dešimčių rublių tolesniam laikui, nes aiškiai žinojo, juog da keletą metų reikės kovoti už buvį universitetą einant. Ypattingai paskutiniai metai gimnazijos mokslo jam buvo labai pinigingi: jisai mokino vaikus vieno pono, gana turtingo, pas kurį ir pats gyveno, ir ne tik turėjo visą užlaikymą, bet ponas jam da primokėdavo po kelis rublius ant mėnesio. Apart to-gi, Jonas Sapas turėjo da tris lekcijas, už kurias ant mėnesio gaudavo į trisdešit rublių. Dėlto-gi tą metą jam pasisekė sutaupinti apie 300 rublių — tai eidamas į universitetą jau turėjo gana gerą piningišką pradžią.

Tėvai, matydami, kad Jonukui sekasi gyventi, kad jisai nereikalauja nuo jų jokios pagalbos, liovėsi ant jo pykę ir pats sakė: „tegu bus Dievo valia — nevėsi ne kunigais gali buti“. Ir vėl jie laikė Jonuką už savo tikrą sunų ir my-

lėjo, kaip savo vaiką. Labai tėvams kaktu pasidarė, kaip Jonukas ateinantią vakaciją po tėvų užpykimui visai neparvažiavo namon, bet likosi mokinti ponų vaikus. Pats tėvai potam nuvažiavo pas jį ir labai išsiilgusi motina net apsiverkė, teip ilgai nebemačiusi savo sunelio, kurį teip karštai kitąsyk pati mylėjo. Dabartės Jonukas vėl parvažiudavo ant vakacijų arba ant ilgesnių švenčių pas tėvus, vėl juos pavovindavo visokiais juokingais pasakojimais ir istorijomis, nės pasakoti jam labai sekėsi. Sventoms dienomis budavo gražiai paskaito šį-tą iš lietuviškų knygučių, nors tuomet lietuviškų da kur kas mažiaus buvo. Visi ištempę ausis budavo klauso ir gardžiai juokiasi, jeigu ką juokingo skaito ar pasakoja ir per taisu džiaugsmu laukdavo Jonuko parvažiuojant ant vakacijų.

Pabaigęs gimnaziją, Jonas Sapas nebevažiavo namon, bet likosi mokinti vaikus pas poną Žakevyčių. To paties pono mokino vaikus per ištusis metus, bet gyveno, kaip matėme, pas kitą poną, o tik ant vakacijos persikėlė gyventi pas šįjį. Žakevyčiai mylėjo Joną Sapą, kaip savo vaiką, nės jisai savo gražiu, padoriu apsiėjimu galėjo kiekvienam patikti; priegtam vaikinai ant pažiūros gana patogus, kad ne viena panaitė seilė rijo, į jį žiurdama. Ponia Žakevyčienė nesyki jam pasityčiodama sakė:

— Tamistą panaitės gauda ir nepasijusi, kaip apipainios savo gudrioms kilpomis....

Sapas ant to tik nusišypsodavo, o ant jo veido matyti, budavo, kudikiška nedrasa ką nors atsakyti. Ištikro Jonas Sapas apart mokslo nieku galvos nekvaršino ir jis pats nesyki sakė, kad jam panaitės galvą neapsvaigins ir akių neapdums, pakol pareis tam tikras laikas ir tai su išminčia, su idėja.... Ant jokių susirinkimų, ar tai jaunimai, ar šėip baliai, kur neapsieina be panaičių, Sapas niekad neidavo, nors jį, kaip gyvai, norėdavo įtraukti, pripratinti. Su panaitėmis jis budavo teip nedrasus, kad ir artyn bijodavo prieiti, ir niekuomet neužkalbįs mergaitę, jeigu šitoji pirma į jį nepratars žodį; visuomet jo veidas užkaidavo, jeigu mergaitė jį užšnekina. Per tai jį kiti draugai, o ypattingai panaitės, vadindavo laukiniu.

(Toliaus bus.)

LATVIU TAUTA,

KITAKART IR ŠIADIEN.

P A R A S Ē

JONAS ŠLIUPAS, M. D.

(Tąsa)

zokonas turėjo anam gražinti. Potam Vilimas su savo koadjutoriumi su iškilme įtraukė į Valmierą, potam vyko į Rygą ir dovanojo atleidimą savo nevierniems padonams.

Maskoliją valdė nuo 1533—84 m. caras Ivanas IV Baisingasis; dėl palengvinimo savo susinešimų su Europa tasai norėjo Vidziamį užimti. Priežastį dėl vainos davė Tėrbatos vyskupas, kuris atsisakė mokėti duonį, pirma mokamą Rusijai. Prieš tam Vidziamio zokonas nepavelyjo perkelti svetimžiamiams daildarius, meisteriams ir karežiniams per savo žiamę į Maskoliją. Taip-gi sądora Fuerstenbergo, su Sig. Augustu Pasvalyje prieš Maskoliją sutarta, arzino carą. Sausio mėn. 1558 m. kuningaikštis Sig-Alei įsigrumė su armija į Vidziamį, pustyjo labai plačiai ir grįžo namon. Dabar ordensmeisteris Fuerstenbergas sušaukė seimą į Valmierą, kurs sutarė uzdėti pagalves dėl sudėjimo 60,000 dol., skėliamų carui. Bet kad paslai piningus nugabeno carui, tas jų nebepriėmė, nėra vaina jau esanti pradėta. Reikėjo tad rengtiesi į vainą, surinkta tapė visai menka kareivių sauja. Dabar caras kuningaikštį Suiskį 1558 m. išsiuntė į Vidziamį su nauja kariumene užvajavoti šalį. Viena dalis iš Ivangorodo šaudė į Narvą, bet Narvos vaitas Sellenbergas ant keturių mėnesių susitaikė su vadovu Rusų, dėl susikalbėjimo su caru. Bet kad miesčionys išgirdo komturą Fellino, Gotthardą Kettlerį, ateinant jiems į pagelbą, metė degantį skritulį išdykime į Ivangorodą ir užmušo ten keletą žmonių. Caras dabar liepė Narvą šaudyti ir įimti. Kettleriui tris mylias nuo Narvos bestovint abaze, miestas be smugio pasidavė carui su geru labu kanuolių ir t.t. Tuojau visa šalis išilgū Peipaus atero ir Narvos iki Suomiškajai marės alkunei pasidavė carui. Zokono ritteriai, įpačiai vaitai Vesenbergo, Tolsburgo ir k., aplėidę pylis, bėgo pirm ateinant neprieteliams. Maskoliai užėmė apleistas vietoves ir drutino Vesenbergo pylį. — Sujungta kariumė traukė po vada Fuerstenbergo prieš pylį Kirupae, netoli Verro. Nors Hermanas III, Tėrbatos vyskupas, reikalavo, tačiau pagelba netapė duota Jurgiui Uexküll'ui v. Padenorm, karžygiškai gyniojančiam pylį Neuhausen; toji pylis pateko maskoliams 1558 m. Dabar Fuerstenbergas, sudeginęs pylį Kirupae, bėgo, nei Tėrbatos negindamas į Valkus, potam į Zehsius. Kettleris, paršauktas, gynė paskutines eiles zokono, mušosi su maskoliais, kurie vyjosi zokono armija, ir pats kuone pateko į kalėjimą. Už negabumą Fuerstenbergo, seimas Valkuose, Liepos mėn. 1558 m., paskyrė Kettlerį jam už koadjutorių. Vedimas karės ir susinešimai su užrubežiu (įpačiai su cėsoriumi ir karaliumi Svedijos dėl duotinos pagelbos) tapė vienam Kettleriui pavesti. Ateinanti metą Fuerstenbergas atsitraukė ir ramumo dėlei užsidarė Fellino pylyje.

Maskoliai apgulo Tėrbatą. Miesčionys, negavę pagelbos nuo Fuerstenbergo, nusiuntė Kruzę (vardan vyskupo) ir

Dunkerį (vardan miesto) pas kuningaikštį Suiskį į abazą ir atidavė jam miestą su tam tikromis išlygomis, kurių vienok maskoliai nelaikė. Įėję į miestą, maskoliai netik iš namų atimtinėjo auksą ir sidabrą ir kitus brangumynus, bet jieškiniėjo turtų bažnyčiose, klištoriuose, sklepuose ir muruose, net kapų akmenis kilnojo ir karstus išvartė ir išvogė vertmenes. — Nors vyskupui Hermanui III buvo pavelyta išvykti į Falkenau su garbės sargyba, vis-gi į mėnesį caras jam įsakė pributi Moskvon, kur jis varguose pasimirė. Taip tai pasibaigė, 1224 m. per Albertą I įteigtoji, Tėrbatos vyskupystė 1558 m. Kapitula iš didesnės dalies buvo pasprukusi.

Dabar Suiskis reikalavo nuo ordensmeisterio ir nuo Rėvalio, kad pasiduotu. Veissenšteino vaitas ir kiti zokono vyresninkai bėgo, savo pylis palikini su municijomis. Rėvalio komturas, palikęs viską ritteriui iš Vykos, Kristupui v. Muenchhausen, kurs nusidavė vietininku karaliaus Danijos, pabėgo (tur-but papirktas) į savo gimtinę Vestphalen. Kristupas — kaip ir jo giminaitis vyskupas Kuršo bei Ozelio, Jonas, kad norėjo parduoti savo vyskupystes Danų karaliui — velyjo Rėvalį ir visą Ėstiją pavesti Danijai; tiktai Kettleris, atvykęs, užbėgo tam už akių, ir Rėvalis su Ėstija pasiliko prie zokono.

Rudeniop 1558 m. Suiskis sugrįžo atgal į Maskoliją palikinas įgultinę miestuose ir pylyse; caras Ivanas rašė cėsoriui Ferdinandui apie priežastis vainos su Vidziamiu. Zokono spēkoms nupuolus, Rėvalis jieškojo pagelbos pas Danus, Ryga pas Svedus, Kettleris pas cėsorių, o arkivyskupas pas Lenkų karalių. Nėkas negelbėjo. Pradžioje 1559 m. armija maskolių vėl užplaukė ant Vidziamio, įpačiai ant žiamutinės dalies. Vidziamiečiai tapė paveikti pas Tirsėnę. Maskoliai pustyjo viską iki Rygai, 10 pylių tapė sudeginta (tarp jų Smiltėnė, Sujienė, Nitava, Lemburg, Juergenburg ir Rodenpois); iš tų vokiečių įgultinės buvo pabėgusios iš baimės. Arkivyskupas bei Kettleris Rygoje už murų jieškojo globos; Rygiškiai nudegino priemiestį patys, laukdami apgulimo. Nors maskoliai Sausio mėnesyje per 3 dienas stovėjo arti vartų miesto, tačiau nedrįso antpulti. Iš čia maskoliai traukė į Kuršą ir pustyjo šalis aplink Selburgą, Bauskę, Dobeļę ir Jelgavą iki Babitės azerui. Su dideliu grobiu maskoliai galiaus namon sav traukė.

Dabar 1559 m. Kettleris nukako į Krokavą pas Sigismundą Augustą, pagelbos jieškodamas. Karalius sukviėtė seimą į Vilnių. Tuom laik taip-gi Augsburgė buvo seimas (Reichstag), kur ordensmeisteris buvo reprezentavotas per Rygiškį pylies komturą. Bet čion nėko Vidziamis nelaimėjo. Cėsoriaus gromata į karalius Ispanijos, Anglijos, Svedijos, Danijos ir Lenkijos užkenkė Vidziamiu tuomi, kad vėliaus Svedai, Danai ir Lenkai savo maišymasi į Vidziamio dalykus teisino tuomi pakvietimu cėsoriaus.

Tuomi tarpu 1559 m. Fuerstenbergui nuo ordensmeisterystos atsitraukus į Vilindę (Felliną), Kettleris tapė išrinktas ant to urėdo. Didis maršolas, kuningaikštis Radvilas, atvyko (1559 m.) į Rygą su zinia, kad karalius Sig. Augustas tuomet duosįs pagelbą, kada Vidziamis pasiduos po Lietuvos bei Lenkijos apginklinė valdžia, ir reikalavo nuo Rygos tokio pat pasidavimo. Ruggjutyje 1559 m. tapė Vilniuje suderybos sutartos, kur Kettleris savę ir savo zokoną pastatė po apginklu Sig. Augusto. Visą šalį nuo liet. rubežiaus pas Drują

abipus Dauguvos iki Ašeradi su pylimis Dauguvpylės, Selburgo, Lutzen ir Rosittės, Bauskės su jos aplinke, ordensmeisteris užstatė Lenkijai su išlyga, juog pasibaigus vainai atsipirks už 100,000 guldenų. Sig. Augustas gi prisizadėjo ir arkivyskupą ir visą šalį ginti nuo maskolių, o gyventojus palikti prie tiesų ir valnybės tikėjimo, ir neuždėti ant jų pagalvių pagal savo tikslą.

Vilniuje derybaujant, Jonas V v. Muenchhausen, vyskupas Oezelio ir Kuršo — vyskupystė Kuršo valinama buvo taip-gi „Piltėnės įsteiga“ — pardavė abi vyskupysti už 30,000 dolerių Danų karaliui Pridrikiui II, kurs jas pavedė savam broliui hercokui Magnui iš Holšteino. Buvęs gi vyskupas Jonas su piningais iškako į Vestphalen, tapė protestonu ir ant senatvės vedė pačią.

Kettleris, sugrįžęs į Vidžiamį, priėmė paklanus kaipo naujas ordensmeisteris ir naujai rengėsi į karę. Rudenį 1559 m. jis su koadjutoriumi arkivyskupo Kristupu užpuolė pas Nueggen (18 verstų nuo Tėrbatos) ant maskolių abazo, ir apveikęs neprietelių traukė prieš Tėrbatą, bet pasiliko atmuštas. Kristupui grįžtant namon, Kettleris apgulo pylį Lais, bet neįėmęs traukė su murmančiais kareiviais į Oberpahlen. Taja nepasekme jis tiktai surustino savo padėjimą. Lenkai pagelbos neatsiuntė, o caras kaipo atsakymą ant karaliaus reikalavimų, kad maskoliai išsikraustyti iš Vidžiamio, pasiuntė į Vidžiamį po vada Suiskio naują armiją 1560 m. Maskoliai apgulo drutą Marijenburgą pylį, viduryje azero Marijenburgo; tą pylį gynė Sybergas po to, kaip Pilypas Sall v. Bell tapė paskirtas zokono maršolu. Sybergas be smugio maskoliams pylį pavedė, už ką Kettleris jį įmesdino į Kircholmo kalėjimą, kur tas ir numirė. Potam maskoliai skersai ir išilgai pustyjo Vidžiamį ir Žiamgalius, varėsi žmones, sugautus girėse, pulkais į Maskoliją. Karalius Sig. Augustas nesiuntė pagelbos, kadangi jo ginklą stovą su Maskolija paibaigiant tik 1562 m. Kettleris užstatė pylį Grobinę Prusijos hercokui, pylis Kuldigą ir Ventpylę Lenkų karaliui — ir bėdai augant, į Rygą susirinko zokono vyresninkai ant rodos 1560 m. Jie sutarė dar sykį prašyti pagelbos nuo susėdijos kuningaikščių, ir jei tokios neagautu, tai ordensmeisteris Kettleris turės tapti svietišku kuningaikščiu, apsipačiuoti (ką 1566 m. Kettleris ir padarė su princesse Ona iš Meklenburgo) ir valdyti Vidžiamį kaipo svietiškas tėvon škas kuningaikštis; o jei reiktu svetimai galei pasiduoti, tai tegul pasiduoda Sigismundui Augustui.

Balandžio mėn. 1560 m. hercokas Magnus iš Holšteino pristojo pas Arensburgą ir tuoju apėmė salą Oezelį su Kuršo vyskupyste. Taip-gi Révalio vyskupas pardavė savo vyskupystę hercokui Magnui, ir Kettleris, suspaudoje budamas, turėjo anam draugingai paduoti ranką. Taip tai Magnus įgyjo per 100 mylių ilgą plotą, nuo Suomių marės alkunės pas Révalį per Vyką, per salas Moon ir Oezelį, ir nuo Domesnees per Hasenpotą, Neuhausen ir Ambotę iki parubežiams Prusijos bei Lietuvos. Jau jis sapnavo apie įgyjimą karalystės.

Tuomi tarpu Gegužyje 1560 m. antroji maskolių armija, vedama kuningaikščio Kurbskio, įsigriovė į Vidžiamį, iš Tėrbatos pustyjo daug ritterių muizių, nukako į Ėstiją, įėmė vyskupo pylį Fegefeuer ir suardė bažnyčią Koškull'iuose. Liepos mėnesyje atejo trečia didelė armija į Tėrbatą ir iš čion traukė į Felliną. Zokono maršolas Pilypas Sall v. Bell nak-

ties tamsumoje pas Ermes, netoli Valkų, su mažu pulkeliu užpuolė ant maskolių, bet visi likosi iki vienam išgalabyti, o gyviejie — zokono maršolas, 10 vyresninkų ir 120 zokono brolių, apvedzioti su triumphu po šalį, tapė išsiųsti į Moskvą, kur zokono maršolas Sall v. Bell tapė nuzurdotas.

Kuomet potam maskoliai traukė apgulti drutą Fellin'o pylį, Vidžiamio kuningaikščiai susirinko į Pernavą: Kettleris, arkivyskupas Vilimas, koadjutorius Kristupas ir hercokas Magnus, dėl rodos apie išgelbėjimą šalies. Bet kad maskoliai pasirodė pas vartus Pernavos, paskutinis seimas seno Vidžiamio išbėgiojo, idant išgelbėti savo gyvastį ir valnybę. — Fellin'as tapė įjuntas ir nudegintas į plėuį. Tiktai pylis dar buvo išlikusi, kur aplinkiniai gyventojai paslėpė savo brangmenas ir kur senas Fuerstenbergas slapstėsi su savo skarbais. Papirko maskoliai įgultinę, ir taip jiems atiteko pylis 1560 m. Fuerstenbergą su jo draugais išveždino į Moskvą. Pagaliaus senis gavo vietovę Liubin, Kostromos rėdyboje, dėl buveinės, ir ten tur-but jis taip-gi pasimirė. Dabar maskoliai pasidalino į tris dalis: viena apėmė aplinkes Vendeno ir Valmieros; antra — Vyką ir aplinkes Révalio; trečioji traukė apgulti Veissenšteina. Bet čion karžygiškai gynėsi Altenbokkum per 5 savaites, ir maskoliai atsitraukė.

Maskoliams užkariaujant, Lenkams apgaudinėjant, hercokas Magnus lielyjimu-i troško patraukti Révalio miestą, Ėstų diduomenę, juk ir visą Ėstiją prie karunos Danijos. Bet Révalis nusiuntė paslus pas Svedų karalių Ėrichį XIV (1560—68) sulygdamas miestą atiduoti po Svedų apginklu. Tasai pasigailėdamas vientikių ir dėl išvengimo Moskovitų susėdijos žadėjo rupintiesi apie Révalį, jam tiesas palikti ir apginti nuo neprietelų. Kovo mėnesyje 1561 m. feldmaršolas Horn su keletu karės laivų stovėjo pas Révalį ir apgulo Révalio pylį, ginamą per zinomąjį jau Altenbokkum su keletu lenkiškų žalnėrių: bet nėsant maisto, tasai turėjo pasiduoti. Révalis pasidavė Svedams, pristojo taip-gi Ėstų ritterystės Harrijos ir Vironijos, o net ir Jervės (kuri paskujė nuo Valdemaro II gadynės, beje po sutikmės Stenbyje 1237 m. prigulėjo prie Vidžiamio). Nežiurint į perspėjimus Kettlerio, d. 4 jaunio 1561 m. tapė pasirašyta ant aktų pasidavimo. Ėrichis XIV už tai žadėjo išlaikyti protestoniškąją tikyba ir visas senesnes šalies tiesas.

Taip dedantiesi, Maskolija su Ėrichiu ant 2 metų sulygo ginklą stovą, o Lenkija pareikalavo nuo Vidžiamio, jei dar kuomet trokšta pagelbos susilaukti, kad formaliskai pasiduotu po Lietuv-Lenkijos viršesnybe. Kettleris, arkivyskupas Vilimas, ir Vidžiamio luomos pristojo, — tiktai Ryga tikėjo į drutybę sienų miesto. Spalių mėn. 1561 m. atvyko kuningaikštis Radvilas, kaipo paslas Sig. Augusto, į Rygą su išlygomis pasidavimui. Kettleris turėjo atstoti nuo savo dvasiško stono ir paimti Kuršą bei Žiamgaliją nuo karaliaus išlėną; kitos šalys turėjo pilnai įkunytos buti Lietuvai, potam gi ir Lenkijai. Radvilas, Kettleris ir Vilimas įtraukė į Rygą. Duma miesto pagaliaus priėmė prizadus nuo Radvilo, juog bus užlaikytas evangeliškasis tikėjimas ir visos miesto tiesos, ir nusiuntė paslus į Vilnių, kur spalių mėn. 1561 m. Sig. Augustas prisiekė ant Vidžiamio tiesų, ir pažadėjo palikti naujiems padonams protestoniškąjį tikėjimą. Potam jisai priėmė (Toliaus bus.)

Pajieszkėjimai.

Asz Justinas Peczkaitis isz kaimo Aszmoniszkių, par. ir pavieto Naumieszcio, Suvalkų gubernijos pajieszkau Petro-nėles Meszkevicziutės to paties kaimo ir t. t. kuri nepersenei atkeliavo į Ameriką.

Kas apie ją žinote arba ji pati teiksisi dūti žinę ant szio adreso:

Justinas Peczkaitis,
35 Rice Str.
Cleveland, Ohio.

Knygos

„Kardo“ bei „Naujos Drau-gijos“ turi buti umai pardūtos už mažiausę prekę. Atsiūski-te už 2 ct. markę o gausite ka-taliogą.

Adresas toks:

V. Karalius
700 W. Lombard str.
Baltimore, Md.

Visam svietui yra žinoma, koki vaistai yra vartojami nuo virszutinių ligų. „Inkarinis“ Pain Expeller yra karaliūm virszutinių vaistų ir yra pada-rytas dėlto pagal moksliszkus iszradimus. Visas svietas var-toja tą vaistą, kadan-gi jis ne-turi sau lygaus.

Prekė 25 ir 50 centų.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINŲKU „TEVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.

Prezidentas—J. Astronskis
P. O. Box 200, Minersville, Pa.
Kasierius—A. Olszcwskis
60 Sub Sta. Chicago, Ill.
Sekretorius—M. J. Damijonaitis,
65 N. Leonard str. Waterbury, Conn

NEREIKIA PININGU. PRABA DOVANAI PER 30 DIENU.

Mes tikime Jums.
\$9.00 nusipirkite geriausia siuvama maszina Victor su visais įrančiais. Gera sinti sunčius ir lengvus sinčius Gvarantūjam ant 20 metų. Turime 3 skyrius už visokią prekę \$22.00 nusipirkite geriausius VARGONUS Victor Gvarantū-je ant 25 metų. Praba dovanai, 24 skyrių, visokia prekė, \$120.00 pirksite geriausi VICTOR PIANO. Pardūda-me visokius muzikaliszkus instrumentus. Kata-logai dovanai.
VICTOR MFG. CO. Dept. X 17 161-167
Plymouth Pl., CHICAGO, ILL.

P. CH. SABAS

Geriausią užėiga dėl visų, o ir Degtinė, Vynas, Alus ir Cigarai yra pirmos kliasos, taiposgi ir Bilerdą puikų laikau dėl praleidimo linksmiau laiką.

PARDŪDU LAIVAKORTES ant visokių kelių mariomis ko nū pigiausei. Siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Norintis kad jo pinigin-gai siuncziami įtevyne neprapultų ir kų greiciausei nueitu, tegul kreipe-si po tokiu adresu:

P. Ch. Sabas
301 W. Centre street
SHENANDOAH, PA.

VYRAMS DYKAI.

Kiekvienas vyras, knrs paraszys laiszka į State Medical Institute, Kay 520 Elekaon Building, Fort Wayue, Ind., aplaikys dykai prabos pakuti garsingu Naminų Gyduolių, iszgydziusiu tųkstancziu vyrų kųrie per ilgus metus kentėjo lytiszku dalių silpnumus, paeinanczius nuo jaunystes iszdykimo, prazudymo pa-jiegos ir atminties, silpnuma nuga-ros, sumenkėjima ir suvytima lyties dalių. Raszyk szia dien.

WM. N. REINOLDS, Jr.,
ADVOKATAS.
42 Welles Building,
Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306.

Nesiusk piningu.

Daug žmonių serga ant poliucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nusiszlapinimo, ir jeigu isz to nesi-gydys, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmonės turinti tą ligą kenczia ne-migą, galvos skaudėjimą, pilvo už-kietėjimą arba netravinimą, nervisz-kumą, vidurių ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnėjimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiūse atsitikimūse reikalauji pagelbos, nesiusk piningų, bet ra-szyk pas manę įdėdamas markę, o asz atsiūsiu tau apraszimą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adrisūk:

John Wasel,
Box 443, Iron Mountain, Mich.

NAUDOKITES.

ISZ PUIKIAUSIOS ant svieto popieros dėl gromatu ratzmo su puikiausiomis kvietoms, apskaity-mais ir pavincziavėnėms parsidūda-po neiszpasakytai anžemintą pre-kę. Kas prisiūs 33c pacztinėms markėms gaus tuziną tų puikiau-sių ant visos pasaulės popierų su konvertais; kas prisiūs \$100 gaus 5 tuzinus. Kasztus prisiuntimo-mes apmokame

Perkupeziams, agentams ir ped-lioriams dūdame didelį pelną. Ant-pareikalavimo iszsnucziame į vi-sas dalis Amerikos

Uzsisteliūdami į oterias ir pri-siūsdami ant jų pinngus visada uždėkite szitoki adresą.
W. KUDARAUCKAS, & CO.,
Box 234 LAWRENCE, MASS

Hotelis
Miko Grigaravicziaus
Ant Ulyczios Maple No 136 ir 138
Mt Carmel, Pa.

Užlaikau geriausius gėrymus, už-kandį, Cigarus, ir kožnam reikale dūdu giarą rodą.

AGENTAS

asskuravojimo NAMŲ ir visokių
DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

PUIKIŲ CZEVEERYKŲ

dėl merginų, vyrų ir moterių. Taip-gi didžiausiame iszsirinkime korsetų ir vasarinių jekių visokio didumo ir skyriaus, prieszais pacztą pas:

Darius Yeager & Co.
No 120 West Main str., PLYMOUTH, PA.

Lietuviu užėiga.

Geriausę užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gė-rymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Li-kierą, Vyną ir visokius Cigarus pir-mos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laiva-kortes ant visų linijų. Apart to dū-du kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HO-TELIS po No 1837 Main Ave. Pro-vidence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

AMERICAN LAND COMPANY

isz Chicago, kurios czionais apgarsi-nimas esti, daugelis žmonių yra jau apžiureję tais vietais ir persitikinę kaip galima įgyti puikią FARMĄ ir namus pietūse tiktai už \$55.
Laike praėjusių metų daugelis szei-mynų apsigyveno Pietvakariūse Mis-souri ir visi yra užganėdintais ir kvieczia pas save visus savo pažista-mus.

Oras Pietvakariūse Missouri kur toji zemė esti neiszpasakomai geras dėl sveikatos. Oras czystas lygiai kaip ir vandū; serganti Malaria, Dis-pepsia ir Reumatizmu czionais pas-sveiksta, isz ko aiszku, kad toji vieta yra labai naudinga.

Mes esame iszleidę puikią knygą apie tąją zemę ir užprasanzt kiek-vienam prisiuncziam ir jeigu skaity-tojai norėtu permaintyti savo butį, matys isz knygos aiszkius faktus apie tais vietais. Peržiurėjimas tų vietų per musų skaitytojus be abejo-nės pertikrins ir užganėdins kad apsigyvenimas tenais bus labai ap-simokamas.

Geriaus jus negalite norėti, kaip perskaiczius szį apgarsinimą užpra-szyti prisiusti tąją knygą. Adresas:

American Land Company
Suite 714, 59 Dearborn str
CHICAGO, ILL.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo
Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

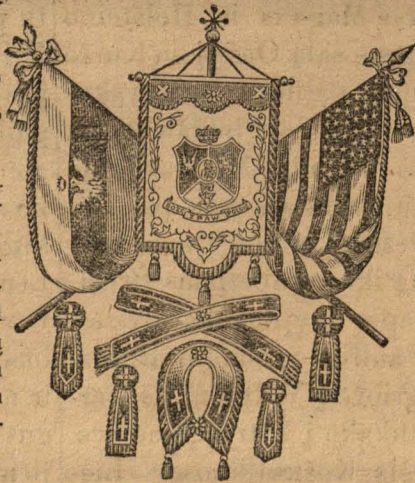
ant Kosciuszkos Paro-dos už rupestingą, tei-singą ir artistiszką isz-dirbimą.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreiksztį gu-dotiniems Kunigams ir gudotin. Draugystėms, kad asz dirbu wi-sus augszcziaus paminėtus daig-tus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wisą padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai.

Su gudone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Lietuvninku

Knygu katalogas.

Maldų knygos.

Table listing religious books such as 'Aukso altorius, arba Šaltinis dangišku skarbu', 'Balsas Balandėlės', etc.

Dvasios knygos.

Table listing spiritual books such as 'Apie buvimą Dievo', 'Arielka yra nūdai', 'Amžiaus galas Ponso Pilot', etc.

Moksliskos knygos.

Table listing scientific books such as 'Apie laikraštį kun. Petrucciuziaus', 'Apie senovės Lietuvos piliis', etc.

Table listing various books including 'Dokumentas apie lotyniskas litaras del liet.', 'Dainų knygelė', 'Knygaisiainokiniui visasvietinė kalbos', etc.

Table listing books under 'ros partijos' such as 'Pamokslai iszminties ir teisybės iszguldinėti', 'Robinsonas Kruzius', etc.

Table listing books under 'Notos del partapijono sudėstytos Dr. V. Kudirkos.' such as 'Bum-czik-czik [mozurca]', 'Nemuno Vilyns [valcas]', etc.

Table listing books under 'Paveikslai (abrozai)' such as 'Algirdas jimas Maskva 1350 metų', 'Didi Lietuvos Kunigaikščiziai', etc.

Table listing books under 'KNYGOS SAVOS SPAUSTUVĖS.' such as 'Apleka Dievo', 'Apie Joną Tvardauką', etc.

Table listing books under 'antra dalis, kožna po 1,50c.' such as 'Lietuviskas DAINOS isz visur surinktos', 'Laima ir Planetos', etc.

LIETUVA
Nedėlinis laikraštis iszeina kas pėtnyczia Chicagoje ir padūda žmoniems svarbiauses ir teisingiausės žines isz Amerikoje, Lietuvos ir viso svieto.

A. Olszewskis Sub-Sta 60 CHICAGO, ILL.

DR. F. J. KALLMERTEN. Specialistas chroniskų ir nervisekų ligų. Gydo visokias užsi senėjusias ligas kaip tai: Trozskulį, spazmą, paralyžių, dusulį, pavandeniavimą, reumatizmą, skaudėjimą galvos, ausų, akių, ir nosies, ligas skilvio, gerklės, krūvinės, išsėjimą žarnų, drugi, iszmėtymus ant galvos ir skuroso gumba, sustojimą te, kėjimū, kraujo tekėjimą, mėnesines tekėjimą, nevaisingumą,

DR. F. J. KALLMERTEN. TOLEDO, OHIO. LIGAS UZSIKRECIAMAS abejos lyties (ar tai nū kitų gautas arba nū gimdytojū pavelnauzias) gydo pasekimingai ir greitai. Nereikia gėdytis, tikėtai gydysis, nes neatbėjimas atveda piktas pasekmes ant ateities.

Broliai Varnagiriai

Liudvikas ir Adomas
Laiko didelia krautuvia

visokių valgomų daigtų, kumpių, miltų, cukriaus, arbatos, kavos ir visko kas tikt užlaikyme gyvasties yra reikalinga. Taipogi parsidūda czebatai, czeverykai, marszkiniai ir visok kiti daiktai. Viskas pigiausia ir dideliu pasirinkime.

Laiko arklus dėl parsamdymo pasivažinėti, veža anglis į stubas, perkrausto naminius daiktos, laiko visokių paveikslų (abrozų), ražanczių, szkaplierių, kryželių, maszinukių gromatomš drukavoti, abrozus įdeda į puikius rėmus, deda langams stiklus ir t. t. Viską atlieka labai pigiai

(P. O. Box 213) 212 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Stebuklai!

ZINGEIDU ir AKYVADEL SVIETO:

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla, ant uželdinimo plaukų ant praplikusių GALVŲ; Slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina.

Yra dūta gvarantocija, kur jau tukstaneziams YPATŲ, Prof. Brundza, suteikė puikius, szvelnius ir tankius plaukus. Ką tai laimina per laikrascezius, ir laiszkus iszreiszkia szirdingas padėkavones:

(Vieta ofisų yra; 145 Grand st., ir 996 Broadway, Brooklyn) Norint gaut visą rodą su informacija per laiszkus, visada uždėkit Adrisą tokį

J. M. BRUNDA & CO.,
Box 2361, New York City.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

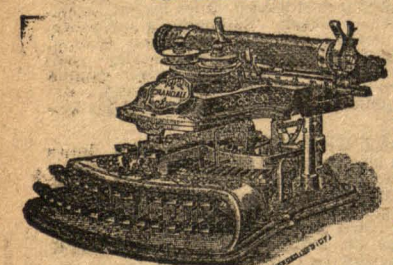
TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

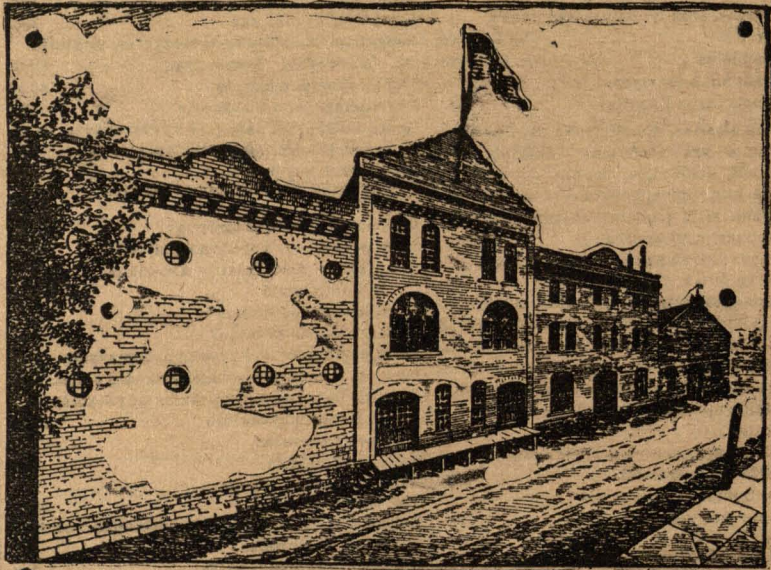
GERAS UZDARBYS.

Pajieszkome gerų lietuvių, kurie turi norą prekiauti kas yra labai apsimokamu daiktu. Reikalaujame kiekviename mieste Agento. Mes parėdame siuvimo maszinas, drukavojimo gromatų Maszinas ir Plunksnas paduszkoms. Plunksnų prašas nusiųsime kiekvienam, kuris prisiūs už 10 ct. markių po 2c. Teipgi kas noripriimti mūsų agenturą, tegul prisiunczia marķę už 2 ct., o gaus atsakymą. Kas norėtu nusipirkti gerą Masziną siuvmui, tegul prisiunczia \$1.00 tai prisiųsime freitu; toji Maszina kasztūja \$25.00, kur likusius \$20 užmokėsite ant freito ir Maszina bus Jusų. Raszyti galima lietuviszkai Adresas:

J. F. RICHARD, Mdse Co
62 Gouverneur str. **NEW YORK, CITY.**

BARTELS BREWING CO.

EDWARDSVILLE, PA.

Szviešus ir tamsus Lageris puikus Ellius ir Porteris. Praszyk Bartelio ir persiliudyk apie jo puikų iszdirbimą. Plėczkutešė alus dėlei naminio naudojimo ypatingai sutaisomas. Telephonas 11721.

Dr. Leonard Landes,

Lietuwiszkas Daktaras.

134 E. 24 UL. New York. Garsingas gydytojas vyriszkių ir moteriszkių ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbuoziūse; Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdetiniu mokslo Lebanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uztikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaipotai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszkų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisais.

Ligas Lytiszku daliu

iszgydysiu į keles dienas, teipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdziuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą uztikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes,

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Ofiso valandos: nū 9 ryto, iki 1 po pietų
nū 5 po piet iki 8 vakaro
Nedėlionis: nū 8 iki 10½ val. ryto;
nū 2 iki 4 val. po piet.

Roda per gromatas dyka.

Užpraszydami gydylkas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o asz prisiųsiu gydylklas kuriomis iszsigydysi.

Kosulys

Yra pradžia daugelio ligų. Yra tai vogtinai užsislėpusi pradžia dziovos.

Severo's
Balsamas
del
Plaucziu

Jeigu vartosi laiku tai užbėgs visoms visoms plauczių ligoms. Yra tai geriause pagelba nuo visokio kosulio, lengvo atsikosejimo isisenėjusio kosulio, astmos, Bronchitis, Croupo, Pneumonios, Pneumonios, LaGrippe
Prekė 25 ir 50 ct.

SEVERO'S St. Gothardo Aliejus

Yra geriausiai gydantis ir greitai nuraminantis skausmus. Gydo sausgėlą, suputimą, reumatizmą, sanarių gėlimo ir tt. greiciausia pagėlbsti.
Prekė 50 ct.

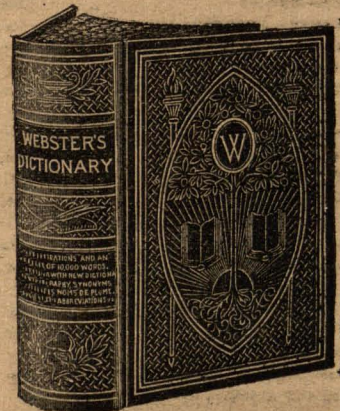
W. F. SEVERA.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Reikalaukite SEVERO'S Kalendorin del 1900 m.

Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

An \$8.00 DICTIONARY for \$1.00

The New Werner Edition of Webster's Dictionary.....

Newly and magnificently illustrated. We offer you the best Dictionary ever put on the market at a low price. This new edition contains many special features such as dictionary of Synonyms and Antonyms, lexicon of foreign phrases, dictionary of abbreviations, colored plates, etc., etc. Remember this is not the cheap book but a beautifully printed edition on fine paper with thousands of valuable additions of aid to students and business men. If you desire this book, send us our special offer price, \$1.00, and we will send you this great dictionary, bound in cloth or send us \$2.00 and we will send the same book bound in full tan sheep, with a beautiful cover design. The handsomest low-priced Dictionary ever published. For every day use in the office, home, school and library this dictionary is absolutely unequalled. Forwarded on receipt of our special offer price, \$1.00 for cloth binding or \$2.00 for the full tan sheep. If it is not satisfactory, return it and we will refund your money. Write for our special illustrated catalogue, quoting the lowest prices on books, FREE. We can save you money. Address all orders to

THE WERNER COMPANY,
Publishers and Manufacturers. Akron, Ohio.
[The Werner Company is thoroughly reliable.] - Editors.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia, ALŲ ELIŲ ir PORTERĲ.

Po No 600 iki 612 Pearl str.
ELIZABETH N. J.

PETER BREIDT

Locninjkas.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szj bei tą dasižnoti ir szalto aluozio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkių, ar cigarėlių skanu užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką
13 N. Hancock st. WILKES-BARRE